ሓዳስ ኤርትራ

መበል 35 ዓመት ቁ.146 ረቡዕ 18 ለካቲት 2026 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 3
ሰነድ ዘይኮነስ ሓቂ ዝጠፍኦ ኣቢይ ኣሕመድ

ገጽ 4
ውዕሉ'ናምስ ምህንድስና

ገጽ 8
ዋሕዚ ዓወት

ገጽ 9
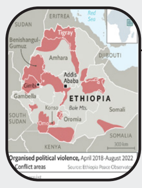
ኢትዮጵያ፡ ስነ-መጉት ሃገርነትን መዋቕራዊ ወጥርን

ገጽ 11
ተቐዳደምቲ ማውንቴን ባይክ፡ ቀዳማይ . . .

ልኡኽ ኤርትራ፡ ኣብ መበል 39 ዋዕላ ሕብረት ኣፍሪቃ ተሳቲፉ

ብፈጻሚ ጉዳያት ኢምባሲ ኤርትራ ኣብ ኢትዮጵያን ቀዋሚ ልኡኽ ኣብ ሕብረት ኣፍሪቃን ቁጠባዊ ኮሚሽን ኣፍሪቃን - ኣቶ ቢንያም በርሀ ዝተመርሐ ልኡኽ ኤርትራ፡ "ምውሓስ ዘላቒ ቀረብ ማይን ውሑስ ስርዓተ ጽሬትን ንትግበራ ሸቶታት ኣፍሪቃ 2063" ብዝብል ቴማ፡ ብ14ን 15ን ለካቲት ኣብ ኣዲስ-ኣበባ ኣብ ዝተኻየደ መበል 39 ስሩዕ ዋዕላ ሕብረት ኣፍሪቃ ተሳቲፉ።

ልኡኽ ኤርትራ፡ ኣብ ቀንዲ መዘተዪ ዛዕባታት ናይ'ቲ ዋዕላ ብሓፈሻ፡ ኣብ ማሰርሕ ጸገና፡ ምውሓስ ሰላምን ጸጥታን፡ ብዙሓዊ ምትሕግጋዝ፡ ሓድሽ እማመ ደረጃታት ዓመታዊ ኣበርክቶ ኣባል ሃገራትን ካልእን ድማ ብፍላይ፡ ንፖለሲን መርገጽን መንግስቲ ኤርትራ ዘንጸባርቕ መግለጺታት ኣቕሪቡ።

ኣብ ዝልወጥ ዘሎ ኣህጉራዊ ስርዓት፡ ኣፍሪቃ ግቡእ ቦታኣ ክትረክብ እትኽእለሉ ንምግባር፡ ንሀሉው ኩነታት ኣፍሪቃ፡ ዘለዋ ዝፍ ዕቑር ሃብቲ፡ ኑቲ ጸጋታት ኣብ መዓላ ብምውዓል ጸጥታውን ማሕበራቑጠባውን ግድላት ኣፍሪቃ ንምፍታሕን ዝሎ ዕድላት ንምጥቃምን ዘኽእል ዓሚቑ ገምጋም ምኽያድን መደብ ምሕንጻጽን ከምዘድሊ ገሊጹ።

እቲ ዋዕላ ኣብ መወዳእታ፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ቀዋምነታት ናይ'ቲ ሕብረት ወሳኒታትን ኣዋጃትን ኣሕሊፉ። በዚ መሰረት፡ ንሕብረት ኣፍሪቃ ኣብ ዝተፈላለዩ ዓለማዊ ውድባት ብውልቅን ሃገርን ዘወክሉ ሃገራትን ውልቀሰባትን ንምምራጽ ኣብ ዝዘተየሉ፡ ኤርትራ ካብ ምኽትላት ፕረዚደንትታት መበል 81 ሓፈሻዊ ባይቶ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ክትከውን ንዘቐረበ እማመ ተቐቢሉ።

ብዘይካ'ዚ፡ ብኣመራጽነ ኤውሮጳዊ ሕብረትን ኣብ ልዕሊ ኤርትራ፡ ደቡብ ሱዳንን ዘምጽኦ ዝተሰገደ በይናዊ እገዳታት ዝጸሞን ብቐጻሊ ክለዓል ዝሓትትን ውሳነ ንኽልሳይ እዋን ድሕሪ ምሕላፉ፡ እስራኤል ንሶማሊ-ላንድ ንዝሃበቶ በይናዊ ኣፍልጦ ብትሪ ዘኾነን፡ ከምኡ'ውን ግዝኣታዊ ሓድነትን ልኡላውነትን ሶማል ክኽበር ዝድግፍ ውሳነ ኣጽዲቑ።

ኣብ መወዳእታ፡ ፕረዚደንት ብሩንዲ - ኢቫሪስት ንዳይሽምዬ፡ ናይ 2026 እዋናዊ ኣቦ-መንበር ባይቶ ሕብረት ኣፍሪቃ ኮይኑ ተመሪጹ።

ጉኒ-ጉኒ'ቲ ዋዕላ፡ ልኡኽ ኤርትራ ክልተኣውን ብዙሓውን ዝምድናታት ንምድንፋዕ ዝዓለመ ርክባት ኣካይዱ።

ኣቶ ቢንያም በርሀ፡ ብ14 ለካቲት ምስ ፕረዚደንት ባንክ ልምዓት ኣፍሪቃ - ሲዲ ውልድ ጣህ ኣብ ዝገበሮ ርክብ፡ ኣብ መንጎ ኤርትራን እቲ ባንክን ጽቡቕ ዝሰጉም ዘሎ ሽርክነት ንምሕያል፡ ብወገን ኤርትራ ዘሎ ድሉውነት ኣረጋጊጹ። ሲዲ ውልድ ጣህ ብወገኑ፡ እቲ ሽርክነት ክሰፍሕ ከምዝጽዕር ገሊጹ።

ልኡኽ ኤርትራ ብዘወሃሃደ፡ ምስ ፍሉያት ወከልቲ መንግስቲ ጀርመንን ፖርቱጋልን ከምኡ'ውን ዳይረክተር ኮሚሽን ጸዓት ኣፍሪቃ ዘተዩ፡ ብደረጃ ሚኒስተራትን መራሕቲ ሃገራትን ኣብ ዝተኻየደ ኣኼባታት ድማ ተሳቲፉ።

ብኣቶ ቢንያም በርሀ ዝተመርሐ ልኡኽ ኤርትራ ብዘይካ'ዚ፡ ብ13 ለካቲት ኣብ ዝተኻየደ ካልኣይ ጉባኤ መራሕቲ ሃገራት ኣፍሪቃን ኢጣልያን ከምእተሳተፈ፡ እቲ ዝጸሓፍና ሓበሬታ ኣፍሊጡ።

ዓዲተከሌዛን - ምጥርናፍ ዓድታት ውጽኢት ተረኺብዎ

ኣብ ከባቢ ሃገራዊ ሕሩም ሕዝኢቲ ዝቐመጡ ዝነበሩ ነበርቲ ዓድታት መትከል ኣቤት፡ ሸባሕ፡ ገድገድ፡ ከዋክብንን ናላይን ኣብ ምምሕዳር ከባቢ መዓልዲ - ንኡስ ዞባ ዓዲተከሌዛን ብምጥርናፎም፡ መሰረታዊ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክረኽቡ ጀሚሮም።

ኣመሓዳሪ ናይ'ቲ ንኡስ ዞባ ሌተናል ኮሎኔል የማነ መብራህቱ ብ13 ለካቲት ምስ ነበርቲ ኣብ ዝገበሮ ርክብ፡ ምጥርናፍ ዓድታት መሰረት ምውዳድ ትካላት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ከምዝኾነ ብምሕባር፡ ገና ዘይተጠርነፉ ስድራቤታት ንኽጥርነፉ ብዕቱብ ከምዝሰርሑ ገሊጹ።

ኑዩም ዜጋታት ዝተዓደለ ንመንበሪ ዘገልግል መሬት'ውን፡ ኣብ ርግኣት መንበሮኦም ዓቢ እጃም ከምዘለዎ ሓቢሩ።

ኣመሓዳሪት ምምሕዳር ከባቢ መዓልዲ ወ/ሮ ኣምና መሓመድ-እድሪስ ብወገና፡ ምስ ምጥርናፍ ናይተን ዓድታት ብዘሓ. ነበርቲ ብኣስታት 50 ሚእታዊት ከምዝወሰኸ ብምግላጽ፡ ተሪፉ ዘሎ ትካላት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክዋደድ ተላብዩ።

ምምሕዳር ከባቢ መዓልዲ፡ ካብ ዓዲ-ተከሌዛን 28 ኪሎ-ሜተር ንሸነኽ ሰሜናዊ ምብራቕ ርሒቓ ትርከብ።

ዜና

ከረን - ቤት-ትምህርቲ ካልኣይ ደረጃ ሮራ፡ ተመሃሮኣ ኣተባቢዓ

ኣብ ከተማ ከረን እትርከብ ቤት-ትምህርቲ ካልኣይ ደረጃ ሮራ፡ ኣብ ሃገራዊ መልቀቒ ፈተና 12 ክፍሊ ናይ ዓመተ-ትምህርቲ 2024/2025፡ ሰለስተ ነጥብን ልዕሊኡን ዘመዝገቡ ተመሃሮኣ ኣተባቢዓ።

ብ11 ለካቲት ኣብ ዘተኻየደ ስነ-ስርዓት፡ ርእሰ-መምህር ናይ'ታ ቤት-ትምህርቲ መምህር ሃብተየም ተስፋጽዮን ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ንበሊጻት ተመሃሮ ምሽላምን ምትብባዕን ዓጸፋ ንኽሰርሑ ዝያዳ ሓላፍነት ንምስካም፡ ከምኡ'ውን ኣብ'ቶም ዝስዕቡ ጽልዋ ንምሕዳር ከም ዝሕግዝ ኣብሪሁ።

ሓላፊ ጨንፈር ትምህርቲ ዞባ ዓንሰባ መምህር ክፍላይ ዓንደሚካኤል ድማ፡ ብቐዓት ትምህርትን ተመሃሮን ክብ ንምባል ኣብ ዝግበር ጻዕሪ ተራ መሻርኽቲ ኣካላት ብሓፈሻ፡ ናይ ወለዲን መማህራንን ድማ ብፍላይ ልዑል ኣቓልቦ ክወሃቦ ኣዘኻኺሩ።

ኣብ ሃገራዊ መልቀቒ ፈተና 12 ክፍሊ ዓመተ-ትምህርቲ 2024/2025 ካብ ዝተሳተፉ ተመሃሮ ቤት-ትምህርቲ ሮራ፡ 25 ደቂኣንስትዮ ዝርከብኦም 40 ተመሃሮ ናይ ዲግሪን ዲፕሎማን ነጥቢ ረኺቦም።

ተሰነይ - 'መውል' ኣስታት 25 ሚልዮን ናቕፋ ልቓሕ ከምዝዘርግሐ ሓቢሩ

'መውል' ጨንፈር ተሰነይ፡ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት 24.7 ሚልዮን ናቕፋ ልቓሕ ናብ 1,350 ዓማዊሉ ከምዝዘርግሐ ሓቢሩ።

ሓላፊ ናይ'ቲ ጨንፈር ኣቶ ታደሰ ሙብራህቱ ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ኣብ ገጠራትን ሓውሲ ከተማታትን ዝርከቡ፡ ካብ ባንክታት ክልቅሑ ናይ ውሕስነት ጸገም ዝለዎም ዜጋታት ናይ ልቓሕ ዕድላት ብምፍጣር መነባብሮኦም ምምሕያሽ ካብ ቀንዲ ተልእኾ 'መውል' ከምዝኾነ ብምጥቃስ፡ ንዝረኸብዎ ዕድል ብግቡእ ዝተጠቐሙሉ፡ ኣብ መነባብሮኦም ዝምስጉን ለውጢ የምጽኡ ከምዘለዉ ኣብሪሁ።

እዚ ኣብ ንኡሳን ዞባታት ተሰነይ፡ ጎልጅ፡ ሃይኮታን ፎርቶ-ሳዋን ዝጥፍ ጨንፈር፡ ኣብ 51 ምምሕዳራት ካብ ዝርከባ 200 ዓድታትን ብውልቅን ብጉጅለን ዝልቅሑ 49 ሚእታዊት ደቂኣንስትዮ ዝርከብኦም 11,498 ዓማዊል ከምዘለውዎ ብምሕባር፡ ሙብዛሕትኦም ኣብ ንኡስ መጠን ንግዲ፡ ሕርሻን ምርባሕ ጥሪትን ከምዝተጠምዱን ዝበዝሑ ዕዉታት ከምዝኾኑን ኣረዲኡ።

ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ካብ ዝተዘርግሐ ልቓሕ፡ 39.7 ሚልዮን ናቕፋ ማለት 68 ሚእታዊት ከምእተመልሰ ብምሕባር፡ ኣብ'ዚ እዋን 41.5 ሚልዮን ናቕፋ ኣብ ኢድ ተለቃሕቲ ከምዘሎ'ውን ኣፍሊጡ።

ኣቶ ታደሰ ወሲኹ፡ ኣብ ግዜኡ ዘይተመልሰ ልቓሕ ወለድ ስለዘድርብ፡ ዓማዊል ኣብ ግዜኡ ልቓሖም መለሶም ካብ ክሳራ ክድሕኑ ብምዝኽኻር፡ ዝምልከቶም ኣካላት መንግስቲ ብፍላይ ከኣ ኣመሓደርቲ ከባቢ ክተሓባበሩ ጸዊዑ።

ኣብ'ቲ ጨንፈር ወከል ልቓሕ ኣቶ ለኒን ዑቕባስላሴ ብወገኑ፡ ንዓማዊል ዝወሃብ ኣስተምህሮ መረዳእታኦም ክብ ንኽበል ከምዝሕግዝ ብምጥቃስ፡ እቲ ትካል ኣብ ምእካብ ልቓሕ ብዘለዓለ ይነጥፍ ከምዘሎ ገሊጹ።

ዓማዊል ብወገኖም፡ ካብ 'መውል' ብውሑድ መጠን ልቓሕ ጀሚሮም ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ክሳብ 150 ሽሕ ናቕፋ ከምዝበጽሑ ብምሕባር፡ ብዝወሰድዎ ልቓሕ ኣብ ትካሎም ዕቤት፡ ኣብ መነባብሮኦም ድማ ዝምስጉን ለውጢ ከምዘምጽኡ ኣብሪሆም።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ምክትል ኣሰናዳኢ

ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ቊ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል

ተስፋኣለም የማነ

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ቊ.ስ 201820 (250)

ፋክስ. 127749 - ቊ.ሳ.ጾ. 247

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም | ትንሱእ ፍስሃየ

ሳምራዊት ሃብተ | ሰሎሜ ኣፈወርቂ

ፋጥና ኣደም

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቊ.ስ.113395-07588045

ምልክታ

ቊ.ስ 125013 - ቊ.ሳ.ጾ. 1284

ኣቑርደት - ሃገራዊ ትካል ምርምር ሕርሻ መጽናዕታዊ ምርምር የካይድ ኣሎ

ሃገራዊ ትካል ምርምር ሕርሻ፡ ኣብ ነቝጣ ኣቑርደት ኣብ ብቕዓት ዘርኢ ኣሕምልትን ፍረታትን ኣተኩሩ መጽናዕታዊ ምርምራት የካይድ ኣሎ።

ተጸዋዒ ነቝጣ ኣቑርደት ኣቶ ኣብርሃም ጉብረመድህን፡ ዕላማ ናይ'ቲ ምርምር - ብቕዓት ዘርኢ ኣረጋጊጽካ እቶታውነት ንምዕባይን ጥዕናኡ ዝተረጋገጸ ምህርቲ ኣብ ዕዳጋ ንምቕራብን ከምዝኾነ ገሊጹ።

ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ብመጽናዕታዊ ምርምር ብቕዓቱ ዝተረጋገጸ ዘርኢ ባናና ንኣልማዕቲ ጀራዲን ከምእተዓደለ ዝጠቐሰ ኣቶ ኣብርሃም፡ ኣልማዕቲ ጀራዲን ኣፍልጦኦም ኩብ ብምባልን ምስ'ቲ ትካል ጥቡቕ ርክብ ብምፍጣርን ተረባሕቲ ክኾኑ ተላቢዩ።

ክኢላ ምክልኻል ብቕሊ መንእሰይ ማቲዎስ ኢሳቕ ብወገኑ፡ ብቕዓት ብቕሊ ኣብ እቶትን እቶታውነትን ልዑል ኣገዳስነት ስለዘለዎ፡ እቲ ትካል ምስ ክኢማን ሓመድን ዝሰማማዕ፡ ከምኡ'ውን ንባልዓትን ሕማማትን ዝሓሸ ተጻዋርነት ዘለዎ ዘርኢ ንሓረስቶት ከምዘቕርብ ሓቢሩ።

ሓረስቶት ተርእዮ ሓደስቲ ባልዓት ምስ ዝዕዘቡ ብቕልጡፍ ንዝምልከቶ ኣካል ክሕብሩን ምጥቃም መድሃኒት ናይ መወዳእታ ኣማራጺ ክኸውን ከምዝግባእን ድማ ኣረዲኡ።

ኣብ ነቝጣ ኣቑርደት ክኢላ ሕርሻዊ ምህድስና መንእሰይ እስቲፋኖስ የሴፍ ብወገኑ፡ ሓረስቶት ምኽሪ ሞያውያን ብምትግባር፡ ከምኡ'ውን ባህርያዊ ድኹዒ ብምዝውታር እቶቶም ክኻዕብቱ ተማሕጺኑ።

መንሱራ - ሓድሽ ፕሮጀክት ጽሩይ ዝስተ ማይ ተዋዲዱ

ኣብ ንኡስ ዞባ መንሱራ - ምምሕዳር ከባቢ ገርገር፡ ብምትሕብባር ህዝብን መንግስትን ብኣስታት 3 ሚልዮን ናቕፋ ሓድሽ ፕሮጀክት ጽሩይ ዝስተ ማይ ተዋዲዱ ኣገልግሎት ጀሚሩ።

ኣብ'ቲ ብ12 ለካቲት ዝተኻየደ ስነ-ስርዓት፡ ኣመሓዳሪ ናይ'ቲ ምምሕዳር ከባቢ ኣቶ ሓጎስ መንግስትኣብ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ እቲ ፕሮጀክት - ሽግር ጽሩይ ዝስተ ማይ ዓድታት ገርገር፡ ወርጬዋ፡ ዘረፍታይን ኢንቲተረን ዝፈትሕ ምዃኑ ገሊጹ።

ሓላፊ ጨንፈር ሃብቲ ማይ ዞባ ጋሽ-ባርካ መሃንድስ ዘርኣብሩኽ ተኽለ ብወገኑ፡ እቲ ብጸሓያዊ ጸዓት ዝሰርሕ ፕሮጀክት፡ ኣስታት 9 ኪሎ-ሜተር ዝንውሓቱ ሻምብቆታት ማይ፡ 50 ሜትሮ ኩቦ እትሕዝ ባስካን ኣርባዕተ መዐደሊ ነቝጣታትን ከምዝጠቓልል ብምጥቃስ፡ ተጠቀምቲ ዓድታት ብውሕልነት ክግልገላሉ ኣተሓሳሲቡ።

ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ መንሱራ ኣቶ ታደሰ ጉብረገርግሽ ድማ፡ ተሪፈን ዘለዋ ዓድታት ብተመሳሳሊ ኣገባብ ዘለወን ሽግር ዝስተ ማይ ዘቃልላሉ ዕድል ንምፍጣር፡ ምስ ህዝቢ ተወሃሂድካ ከምዝስራሕ ብምጥቃስ፡ ነበርቲ ምምሕዳር ከባቢ ገርገር ንዝወሰድዎ ተበግሶን ኮሚተታት ልምዓት ዝኾየድኦ ጻዕርን መጒሱ።

ወከልቲ ህዝብን ዓበይቲ ዓድን ብወገኖም፡ ንኣገዳስነት ናይ'ቲ ፕሮጀክት ኣብ ልምዓትን ጥዕና ሕብረተሰብን ብምጥቃስ፡ ሽግር ዝስተ ማይ ዝተረፈ ዓድታት ንምፍታሕ ኣብ ዝግበር ተበግሶ እጃሞም ከምዘበርክቱ ኣረጋጊጾም።

ልዕሊ 700 ስድራቤታት ዝነብራኦ ምምሕዳር ከባቢ ገርገር፡ ሓንቲ ካብ 10 ምምሕዳራት ከባቢ ንኡስ ዞባ መንሱራ ኮይና፡ ካብ መንሱራ 27 ኪሎ-ሜተር ንሸነኽ ደቡባዊ ምብራቕ ርሒቓ ትርከብ።

ናቕፋ - ኣብ መስርሕ ምምሃርን ምስትምሃርን ዝዘተየ ርክብ ተኻይዱ

ኣብ ንኡስ ዞባ ናቕፋ፡ ኣብ መስርሕ ምምሃርን ምስትምሃርን ዝርአ ጸገማት ኣብ ምቅላል ዘተኰረ፡ መማህራን፡ ሱፐርቫይዘራት፡ ሓለፍቲ መንግስታውያን ትካላትን ሃገራውያን ማሕበራትን፡ ከምኡ'ውን ዓበይቲ ዓዲ ዝተሳተፍዎ ርክብ፡ ብ14 ለካቲት ተኻይዱ።

ግዝያዊ ሓላፊ ትምህርቲ ኣብ'ቲ ንኡስ ዞባ መምህር ጅምዕ በኺት ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ኣብ ቀዳማይ ፍርቂ ዓመት - መጠን ምሕላፍ ተመሃሮ ኣብ መባእታ 77.6 ሚእታዊት፣ ኣብ ማእከላይ ደረጃ 81.7 ሚእታዊት፣ ኣብ ካልኣይ ደረጃ ድማ 79.6 ሚእታዊት ከምዝነበረ ብምሕባር፡ ህዝቢ ንመማህራን ንምትብባዕ ንዘጉብሮ ዘሎ ኣበርክቶ ብምምጓስ፡ ድልዱል ስሉሳዊ ርክብ ክህሉ ኣዘኻኺሩ።

ተሳተፍቲ ድማ፡ ብቕዓትን ውጽኢትን ተመሃሮ ንምምሕያሽ፡ ተወሃሂድካ ክስራሕ ተላብዮም።

እዚ ከም'ዚ'ሉ ከሎ፡ ኣብ ንኡስ ዞባ ናቕፋ ንዝርከቡ ኣእምሮኣውን ምዕባለኣውን ስንክልና ዘለዎም ዜጋታት፡ ናይ ንዋት ደገፍ ተገይሩ።

ኣብ'ቲ ኢጋጥሚ፡ ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ናቕፋ ኣቶ ያቆብ እድሪስ፡ ምድጋፍ ስንኩላን ሓላፍነት ኩሉ ዜጋ ብምዃኑ፡ ቀጻልነት ክህልዎ ተላብዩ።

ብዘይካ'ዚ፡ ተርእዮ በደላትን ገበናትን ኣብ'ቲ ንኡስ ዞባ ንምግታእ፡ ምትሕብባር ህዝብን ፖሊስን ክሕይል፡ ሓላፊ ምክልኻል ገበን ኣቶ ሚኪኤል ጠዓመ ጸዊዑ።

ዓለማዊ ዛዕባ ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት

ታደሰ ተኽለ

ሰነድ ዘይኮነስ ሓቂ ዝጠፍኦ ኣቢይ ኣሕመድ

RedSeaBeacon.com
31 ጥቅምቲ, 2025
ዴቪድ የህ

ኣብዚ እዋንዚ፡ ስርዓት ብልጽግና ባዕሉ ኣብ ዝፈጠሮ ናይ ሓሶት ማዕበልን ሃተፍተፍን እናተደፍአ ኣንፈቱ ስሒቱ ሰንከልከል እናበለ ብዓውታ ዝጭድር ይመስል። ብኩብደት ዝተሰከሞ ሓሶት ብዓቕሊ ጸቢቱ ሰንከልከል እናበለ ናብ ምጥሓል ተቓሪቡ ኣሎ።

ብልጽግና፡ ሰራዊቱ ብኣሸሓት እናተማረኸ ምድሪ ኣምሓራ ብፋኖ ተባሒቱ ከሎ፡ ኣብ ኣጋዴን ዓፋርን ኦሮሚያን ክቕህም ዘይክኣለ ባርዕ ውግእ እናተላብዐ ትግራይን ካልኦት ዞባታት ናይታ ሃገርን ናብ ምፍራስ ተቓሪበን ኣብ ሓዲግ ከለዋ፡ "ወደባት ኤርትራ ክንብጦ" ይሓልም ኣሎ።

ድፍረት ብዘመልአ ናይ ጥበራ ሓሶት ኣብ ቅድሚ እቲ ዝተዓዘመ ባይቶ ቀሪቡ "ኢትዮጵያ ንቀይሕ ባሕሪ ክትገድፍ" ዝሕለፈቶ ናይ ውሳነ ሰነዳት ኣብ ኩሉ ቤት መዛግብቲ ኣዲስ ኣበባ፡ ኣብ ቤት ጽሕፈት ቀዳማይ ሚኒስተርን ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢን ኣብ ካቢነ ሚኒስትራትን ኣብ ቃለ ጉባኤ ባይቶን ደልዩ ከም ዝሰኣነ ክገልጽ ምስምዑ ዘሰደምም እዩ። ምላሽ ደልዩ ዘቕረቦ ሕቶ ዘይኮነስ፡ ባሕሪ ናይ ምስኣን ተሓታትነት ንኢህወደግ ብፍላይ ድማ ንህወሓት ብሓላፍነት ከሰክም ስለ ዝደለየ፡ ዝፈጠሮ ናይ ክሕደት ቃላት እዩ። ቀይሕ ባሕሪ ከም ዘይብጽሓ ኣብ ቅድሚ ዓለም ባዕሉ ኣብ ዝጸሓፎ ተኣሚኑ'ዶ ኣይኮነን፧ ኢትዮጵያ ኣፍደገ ባሕሪ ዘሰኣነትሉ "ወግዓዊ ሰነድ ኣይተረኸበን ወይ መንግስታዊ ውሳነ ኣይነበረን" ብምባል ኮነ ኢሉ ባርዕ ንምውላዕን ነገር ንምጽሕታርን ሕጋውነት ኤርትራ እዩ ዝኽሕድ ዘሎ።

ስለ'ቲ ዝፍንዎ ዘሎ ሓሶትን ናይ ጥልመት ቃላትን ሓደገኛ ትረኻታትን ኣቢይ ሓላፍነት ክስከም ኣለዎ። ዘይሓላፍነታውን ሰምሞጥር ዝነደሎ ኣዕናዊ ባህርያቱ ባዕሉ ክሕተተሉ ኣለዎ። ኣጋ እዛ ኢትዮጵያ ትብሃል ዘላ ሃገር ምፍጣራ ዝተኸሰቱ ክኽሕዶ ዘይክእል ታሪኻዊ ጭብጥታት ኣልዒልና ከኣ ክዘርዝር ይግባእ።

- ንኣቢሲንያ ኣብ ትሕቲ ሞግዚት ኢጣልያ ዘእቱ ውዕል ውጫለ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ምስ ፈረሰ፡ ኢጣልያ፡ ንኣቢሲንያ ከም ናጻ ሃገር ኣፍልጦ ምስ ሃበትን፡ ኣቢሲንያ ድማ በዚ መንጽር ኤርትራ ግዝኣት ኢጣልያ ምዃና ኣፍልጦ ሂባ፡ 26 ጥቅምቲ፡ 1896።
- ውዕል ምሕንጻጽ ማእከላይ ክፋል ዶብት ኣብ 10 ሓምለ 1900 ተፈጺሙ።
- ውዕል ምሕንጻጽ ምዕራባዊ ክፋል ዶብት ኣብ 15 **ግንቦት** 1902 ተኸቲሙ።
- ውዕል ምሕንጻጽ ምብራቓዊ ክፋል ዶብት ኣብ 16 **ግንቦት** 1908 ተኸቲሙ።
- ፌደረሽን ሃገረ ኤርትራ ምስ ኢትዮጵያ ኣብ 11 **መስከረም** 1952 ተኣዊጁ።
- ኀቦጣ ኢትዮጵያ ኣብ ልዕሊ ኤርትራ 14 **ሕዳር** 1962 ተኻይዱ።
- ኤርትራ ድሕሪ ናይ 30 ዓመት ዕጥቃዊ ቃልሲ ኣብ 24 **ግንቦት** 1991 ናጻ ወጺኣ።
- ብዓዛበኡት ሕቡራት ሃገራት ረፈረንደም ተኻይዱ። 23-25 **ሚያዝያ** 1993።
- ስምምዕ ኣልጀርስ 12 **ታሕሳስ** 2000።
- ኢትዮ ኤርትራ ኮምሽን ዶብ ወሰንን ቀያድን ምንጻር ዶብት። 13 **ሚያዝያ** 2000።
- ኢትዮ ኤርትራ ኮምሽን ዶብ ወሰንን ቀያድን ምስኣል ዶብት። 30 ሕዳር፡ 2007።
- ኣብ መወዳእታ ድማ ክልቲኦን ሃገራት ብዘውጸኦኦ ናይ ሓባር መግለጺ ሰላምን ምሕዝኦትን፡ ሓድሕዳዊ ምኽባር ናጽነት፡ ልኣላዊነትን ግዝኣታዊ ሓድነትን ኣረጋጊጸን፡ ብ9 **ሰነ** 2018 ኣብ ኣስመራ፡ ብ16 **መስከረም** 2018 ኣብ ጅዳ - ንግስነት ስዑዲ ዓረብ።

ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ብ9 ሰነ 2018 ኣብ ዝተፈጸመ ናይ ሓባር መግለጺ ሰላምን ምሕዝኦትን፡ ኮምሽን ዶብ ኢትዮ ኤርትራ ዘሕለፎ ናይ መወዳእታን ቀያድን ውሳኔ ብዘይቅድመ ኩነት ክፍጸም ቀዳማይ ሚኒስተር ብልጽግና ብፈርማ ኣረጋጊጹ እዩ። ድሕሪ ክልተ ወርሒ እውን ኣብ 16 መስከረም 2018 ኣብዩ ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ኣብ ጅዳ ኣብ ዝተገብረ **ስምምዕ ሰላምን ምሕዝኦትን ሓፈሻዊ ምትሕግጋዝን** ኣብ ቅድሚ ዓለም ለኸ መሰኻኽርን ዋና ጸሓፊ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣንቶንዮ ጉተሬዝ፡ ኣቦ መንበር ሕብረት ኣፍሪቃ ሙሳ ፈቂ መሓመት፡ ወረሲ ዘፋን ስዑዲ ዓረብ መሓመድ ቢን ሳልማን፡ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢ ሕቡራት ሃገራት ኢማራት ዓብደል ኣልናህያን ኣብ ዝተዓዘብዎ ብፈርማኡ ኣረጋጊጹ።

እዚ ዓብይቲ ፍጻመታት'ዚ ኩሉ፡ ኣብ ጸልማት ዝተገብረ ምስጢራዊ ኣኼባ ዘይኮነስ ኣብ ኩላ ዓለም ብቓልዕ ዝተቓልሐ እዩ ነይሩ። ኣብ ሕቡራት ሃገራት ባይቶ ጸጥታ እውን፡ ቤታ ሽዑ ፕረዚደንት ናይቲ ባይቶ ዝነበረት ኣመሪካዊት ኒኪ ሄሊ ብወግዓዊ መግለጺ ኑቲ ስምምዕ ንኢዳቶ። ኣብ መንጎ ክልተ ልኡላውያን ሃገራት ንዝተኻየደ ውሳኔ ናይ ሰላም ስገምቲ ኣብ ዝወጸ መግለጺ ብኸምዚ ተገሊጹ ነይሩ። ኣባላት ባይቶ ጸጥታ፡ ኑቲ ብፕረዚደንት ሃገረ ኤርትራን ቀዳማይ ሚኒስተር ፌደራላዊት ደሞክራሲያዊት ኢትዮጵያን ኣብ 16 ሰነ 2018 ኣብ ጅዳ ዝተኻየደ ምፍርራም ስምምዕ ሰላምን ምሕዝኦትን ሓፈሻዊ ምትሕግጋዝን፡ ኣድናቖቶም ይገልጹ። ኣላዪ ክልተ መካከ ቅዱሳን፡ ግርማዊ ንጉስ ሳልማን ቢን ዓብደል ዓዚዝ ኣል ሳዑድ፡ ምስ መንግስቲ ስዑዲ ዓረብ እዚ ስምምዕ'ዚ ንክሳለጥ ብዘበርከትዎ ግደ ናእዳ ይግበኦም። ክልቲኦን ሃገራት ሓደሽ ናይ መዓልቦ ዝብጹሐ ውሳነ ዝተሰረተ ስለ ዝነበረ ብማንታ መልሓስ ዝለዋወጥ ባህርይ ኣቢይ ኣሕመድ ብኽሕደት ክቕይሮ ኣይክእልን። ብሕማም ረሰዕ እንድሕር ዘይተጠቒዑ ናብ ኢህወደግ ወይ ህወሓት ተሓታትነት ከላግብ ኣይክእልን። ባዕሉ ብፈርማኡ ኣብ ስምምዕ ጅዳ፡ ኤርትራ ልኡላዊት ሃገር ምዃናን ኣብ ኣፍደገ ቀይሕ ባሕሪ ብጽሒት ከምዘይብሉን መስኪሩ እዩ። ኣብ ቅድሚ ምሉእ ዓለም ዝተኣመነሉ

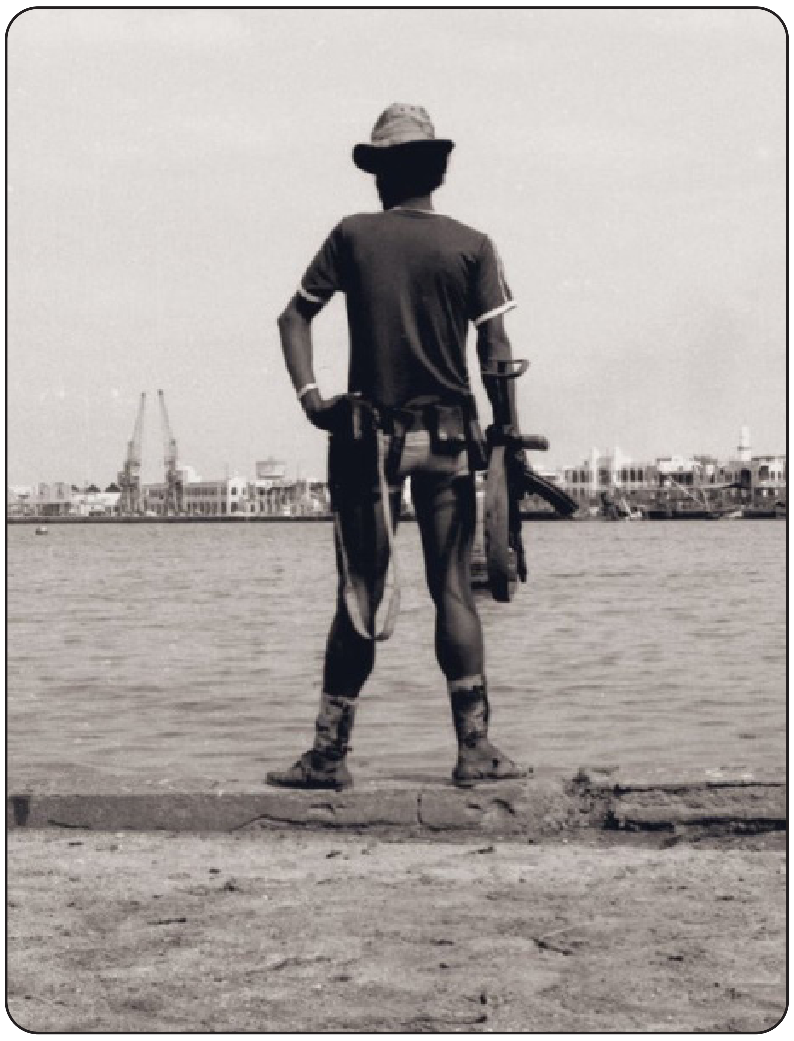

ሰላም ምሕዝኦትን ምትሕግጋዝን ግዜ ክጅመር ዝኣትወአ መብጸዓ ኣብ መንጎ ክልቲኦን ሃገራት ዘሎ ዝምድናታት ናብ ንቡር ክምለስን ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ብሓፈሻ እውን ኣብታ ኣህጉር ሰላምን ጸጥታን ክሰፍን ዝሕግዝ እዩ።

ካብ ሓርበኛነት ዝለበሰ ሓደገኛ ጥልመት ኣቢይ

ስምምዕ ጅዳ 16 መስከረም 2018 ወይ ከኣ ብወግዓዊ መጸውዒ "ስምምዕ ሰላም ምሕዝኦትን ሓፈሻዊ ምትሕግጋዝን ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን" ኣብ መንጎ ክልቲኦን ሃገራት ዝነበረ ናይ ውግእ ሃዋህው ብዕሊ ኣጥፊኡ ሓደሽ ኣፍደገ ዝምድና ዝፈጠረ እዩ ነይሩ። ካብ ቀንዲ እቲ ስምምዓት ብፍላይ ዓንቀጽ 4 እንድሕር ተዓዚብና፡ ክልቲኦም ወገናት ኑቲ ኮምሽን ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዘሕለፎ ናይ 2002 ቀያዲን ናይ መወዳእታን ውሳነ ኣብ ትግባረ ከውዕሉ መብጸዓ ከም ዝኣተዉ ይረኣ።

እቲ ዝተገብረ ስምምዕ፡ ኣብቲ ኮምሽን ዶብ ዘሕለፎ ብደረጃ ዓለም ኣፍልጦ ዘለዎ ሕቶ ዶብ ንሓዋሩ ናብ እዩ ሕጂ ክኽሕድ ዝፍትን ዘሎ።

ኣቢይ ኑቲ ተሳኢኑ ዝበሎ ሰነዳት ክሳብ ዝረክብ ብደርና ዝተኸደኑ መዛግብቲ ኣብ ምፍታሽ እንድሕር ሃልዩ ኑቲ ክልተ ግዜ ባዕሉ ዝፈረሞ ፈርማታት እውን ወይ ክኽሕዶ ወይ ከኣ ተዓሚቱ የለን ክብል ይኽእል። እቲ ሰነዳት ምስቲ ንጉስ ዓብደልዓዚዝ ኣብ ክሳዱ ዝመለሰሉ ሜዳልያ ኣብ ቤት ጽሕፈቱ ኣሎ። ክሕደት ኣቢይ ሰኣን ፍላጥ ዘይኮነስ ካብ ሓርበኛነት ዝለበሰ ሓደገኛ ጥልመት እዩ።

ቡቲ ዝፈረሞ ፈርማታት፡ ባጽዕ ዓሰበን ጉማጉም ቀይሕ ባሕርን ካብ ሻምናይ ክፍለ ዘመን ንደሓር ማለት ድሕሪ ምፍራስ ንግስነት ኣኽሱም ግዝኣት ኣቢሲንያ ኮይኑ ከምዘይፈልጥ ዘረጋግጽ እዩ። ሓዳስ ኢትዮጵያ ብሰለስተ ውዕል ዶብት 1900፡ 1902ን 1908 ካብ ትድኩን ንደሓር እውን ቀይሕ ባሕሪ ኣካል ኢትዮጵያ ኰይኑ ኣይፈልጥን። ኣብ 12 ታሕሳስ 2000 ብስምምዕ ኣልጀርስ፡ ብኮምሽን ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ድማ ብምሉእ ድምጺ ከም ዝተረጋገጸ ዶብ ክልቲኦን ሃገራት ብዘይማትእ ኺጺሩ ተወሲኑ እዩ። ቅድሚ እዚ ውዕላት'ዚ ኢትዮጵያ ዝኾነ ሕጋዊ ብጽሒት ቀይሕ ባሕሪ ኣይነበራን። ድሕሪኡ እውን እቲ ዶብት ብዓለም ለኻዊ ሕግታት ተወሲኑን ኺጺሩን እዩ።

ኣቢይ ኑቲ ሕጂ ሃገሩ ዘላቶ "ጂኦግራፍያዊ ማእሰርቲ" እንድሕር ዝብሎ ኮይኑ፡ ንኤርትራ ኣይኮነን ክማርር ዘለዎ። ኑቶም ን1200 ዓመታት ብዘዕባ ባሕሪ ባህጊ ዘይነበሮምን ብፍላይ ኑቲ ኣብ 1900፡ 1902ን 1908ን ውዕላት ኢትዮጵያ ኣፍደገ ባሕሪ ከይተጥሪ ዝዓጸዋ ዳግማዊ ምኒሊክ ክረግም ኣለዎ። (ዝጥቀመሉ ዝነበረ ወደባት ዘይላዕ ታጁራን በርበራን ብፈረንሳን ብሪጣንያን ክዕጾ ከሎ እውን ምኒሊክ ድሒሩ እዩ ተረዲኡዎ)

ምኒሊክ ክፈራረም ከሎ ዝገደዶ ኣይነበረን። ኤውሮጳውያን ዘይቀርብዎ ሰፊሕ መሬት ቀርኒ ኣፍሪቃ ኣብ ትሕቲ ሰራዊቱ የእቱ ነይሩ'ዩ። ብኡበዚሒ ኣጽዋርን ብዙተዓጻጸፈ ብዝሒ ሰራዊትን ንኢጣሊያ ኣብ ዓድዋ ምስ ሰዓረ፡ ኣብ ልዕሊ ሓያሎ ዓሌታት ቀርኒ ኣፍሪቃ ናይ ምጽናት ወፈራታት የካይድ ነይሩ'ዩ። ኣቦሓጎታት ኣቢይ ኣሕመድ ዝኡበሩሉ ኢሉባቡር ከፋ ወሊጋ፡ ሃረርጌን ኣርሲን ሸዋን ተታሒዘን። መሬቶም ንሱብ ሰናድር (ነፍጠኛ) ተዓዲሉ ህዝቢ ንጋርነት ክሸየጥ ይህደን ነይሩ።

እምበኣርስ ብተደጋጋሚ ዝበሃል ዘሎ 'ጂኦግራፊያዊ ቤት ማእሰርቲ' እንድሕር ሃልዩ፡ ምኒሊክ ዝሃነጹ ብፈርማ ምኒሊክ ዝተኸተመ እምበር ብኤርትራ ዝተሓጽረ ኣይኮነን። ኣቢይ ብረሰናዊ ሃተፍተፍ ዋንኑት ጉማጉም ባሕሪ ከም ዘለዎ እንድሕር ጸዊዑ፡ ኤርትራ ከቢድ ክፍሊት ካብ ዝሕለፈትሉ ልኡላውነታ ኣሕሊፋ ከም ዘይትሁብ ክርዳእ ምተገብኦ። ልኡላውነት ንሱብ ክተሕጉስ ኢልካ ንኻልእ ዝዕደል ህያብ ኣይኮነን። ብቃልሰን መስዋእትን ዝርከብ ምልክት ሓርነት እዩ። ናጽነት ኤርትራ ብቐለም ኣብ ወረቐት ዘይኮነስ ኣብ ጎቦታት ናቕፋ፡ ኣፍዓበት ባጽዕን ዓሰብን ብደም ብዙተጻሕፈ መስዋእትነትን ስለ ሓቂ ብዙተኸፍለ ህይወትን እዩ ተረኺቡ። ፈርማታት ንዝደለየ እውን እንተኾነ ብዙሕ ፈርማታት ኣሎ።

እንጽርጽሮት ኣቢይ ናይ ሓቅነት ምልክት ኣይኮነን። ባዕሉ ኣብ ዝፈጠሮ ሓሶት ዝጥሕል መራሒ ከዕገርግር እንከሎ ዘርእዮ ምልክት እዩ። ባሕሪ ዘምጽእ ብዓል ራእይ ተባሂሉ ብታሪኽ ኣይዝከርን እዩ። ንጉዩይ ትምኒት ከም ዕድል ተርጉሙ ናብ ዘይኣንፈቱ ተጓዒዙ ዝጠፍአ ተባሂሉ ጥራይ እዩ ክዝከር ዝኽእል።

ጸጋታት ባሕሪ

ውዕሎና ምስ ምህንድስና

ኢ.ንጅ. ዓብዱ ኢብራሂም

ቴክኖሎጂ ኢልና ክንሓስብ እንከለና፡ መብዛሕትኡ እዋን ኣብ ኣእምሮና ዝመጽእ፡ ዝተራቐቐ ቴክኖሎጂ ከም ናይ ኮምፕዩተር ኣቓሑ፡ ሃለኽቲ ኤለክትሮኒካዊ መሳርሒ፡ ናይ ኣውሮፕላን ሞተር፡ ብጨረርታ ዝቖርጹ ሮቦታትን መሳርሒታትን ክኾኑ ይኽእሉ። የግዳስ ብበዝሒ መንገድታት፡ ምህንድስና ኣብ መዓልታዊ ህይወትና ብዙሕ ደርኺትን ሓያል ጽልዋን ኣለዎ። ዝም ኣብ ከባቢና ዝርከቡ ማእለያ ዘይብሎም ቴክኖሎጂታት ኣዕሚቕና እንተ ደኣ ኣስተንቲንና፡ ብቴክኖሎጂ ተዋሒጥና ከም ዘለና ንርዳእ።

ከማይ እንተ ደኣ ኴንኩ ኣነ ኩሉ ግዜ በዚ ውሑጥና ዘሎ ቴክኖሎጂ ምስ ተደናቐኩ እየ። እዚ ንሓድሕዱ ዝተኣሳሰረ፡ ሓደ ካብ ሓደ ኣጼልካ ክትርእዮ ዘጸግም፡ ዘደንቕ ምህዞታት ቀልብኻ ዝስሕብ ምምሕያሻት፡ ብተደጋጋሚ ኣብ ናይ ምግራም ባሕሪ ጥሒልካ ከተስተንትን ይዕድመካ። ተገሪመ ንተገረምኩ፡ ኣደኒቐ ንኣደነቕኩ፡ ኣስተንቲነ ንኣስተንተንኩ ዘፍለ ጽሑፍ፡ እቲ ኀሊሑ ዝርአ ዘገርም ናይ ደቂሰብ ዓወት ወይ ፍረ-ዕዮ ኣብ መዓልታዊ ውዕሎና ተገዚቢርቑ ንረኽቦ።

ንምስትንታን ክሕግዘና፡ ኣብ ከባቢና እንተ ደኣ ኣስተብሂልና፡ ብውሕሉል ኣገባብ ዝተወሃሃደ ስርዓታት፡ ካብ ሕልሚ፡ ሓሳብ፡ ጥበብ፡ ብልሓትን ቀጻልነትን ናይ ደቂሰብ ዝመንጨወ፡ ናይ ሚልዮናት ሰባት ህይወት ዝቐየረ፡ ሓያሎ ናብራ ዘመሓየሸ፡ ዘሐብሩን ፍናን ዝህቡን ዓወታት የጠቓልል። ቴክኖሎጂ ካብ ሰራት ወይ ስሕሪ (Magic) ዝፈልዮ ነገር እንተ ደኣ ኣሎ፡ ብሕሳብን ምህንድስናን ክየለጽን ክርድኣኻን ስለ ዝኽእል ጥራይ እዩ። ተሰፋ እጉብር ኑዩም ብድሕሪ መጋረጃ ዘለዉ ግዚፍ ስራሕ ዝሰርሑ ማእለያ ዘይብሎም መሃዝትን ኣመሓየሽትን ሰባት ከይድንቐ።

ትሕተ-ቅርጺ ናይ'ቲ እንነብረሉ ገዛውቲ ብውሕሉል ኣገባብ ምስ'ቲ ዘመናዊ ስልጣነ ዝተዋሰበ ኩይኑ እዩ ተሃኒጹ። እዚ ነገር'ዚ ፈጺሙ ዘይልለ ወይ ኣብ ሓሳብካ ንኽመጽእ ዓሚቑ ምስትንታን ዘድልዩ ስለ ዝኾኑ፡ ንምስትንታን ክሕግዘና ናብ መዓልታዊ ውዕሎና ሓብርና ንዛወር።

ክረምቲ እዩ ሰዓብቲ ንግሆ፡ ኣብ ለም ዝበለ ድቃስ ሓዲርካ፡ ሰዓትካ ደዊላ (ኣላርም) ኣተንስኣትካ። ብማሰኮት ቁሊሕ ምስ በልካ፡ ክዘንብ ዝሓደረ ዝናብ ገና ይቕጽል ኣሎ። ኣብ ደገ ዘሎ ቀዝሒ በቲ ማሰኮት ይፈልጥ፡ ገዛኻ ግን ኣብ ዝተመጣጠነ ምቹእ ናይ ሙቐት ደረጃ እያ ዘላ። ዛሕሊ ናብ ገዛኻ ኣይኣተወን። ናብ ክፍሊ ጥዑ ኣቲኻ፡ መብራህቲ ኣብሪህካ፡ ኑብሸኻ ተሓጺብካ። ኣፍኻ መዊጽካ ተጸራሪኻ። ናብ ክሽነ ኣቲኻ ፍሪጅ ከፊትካ ዝበልዕ ዝስተ ተማሊእካ።

ዓርከኻ ቴሌፎን ደዊሉ። ኣብ ቴሌቪዥን ኩዕሶ ክትርእዩ ንድሕሪ ቀትሪ ዓዲሙካ። መብዛሕትኡ ናይ'ዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሰ ንጥፈታት ኣዘውቲርና ክንዋሰኦ እንውዕሎን ደጋጊምና እንጥቀመሉን ናይ መብዛሕትና ናይ መዓልታዊ ውዕሎና እዩ። እዚ ከም'ዚ ኢሉ እንከሎ፡ ኣብ'ዚ ተደጋጋሚ ውዕሎና፡ ብዙርታ ተር ዝበለ ተኸታታሊ ናይ ቴክኖሎጂ ስርዓት ክንጥቀም ንውዕል ማለት እዩ።

ገዛኻ ካብ ክዘንብ ዝሓደረ ብርቱዕ ዝናብ፡ ቁርን ደምጽን ከም ትከላኸል ኮይና ተሃኒጻ፡ ናይ ማይ መስመርካ ዘጽሩይ ጽሩይ ዝስተ ማይ ይዕድለካ። ሕጽብጽብን ረሳሕ ማይን ከይተፈለጠካ ካብ ሸቓቕ ኣርሒቑ ብዘወሰድ መስመር ተመሪሑ፡ ዓሳታትን ካልኦት ፍጥረታትን ንኸይገድእ፡ ብዘርም መንገዲ ተጻርዩ ናብ ባሕሪን ሩባታትን ይሕወስ።

እዚ ከም'ዚ ኢሉ እንከሎ፡ መስመር ኤለትሪክ ዘድሊ ዓቐን ኤለትሪክ ከይበዝሐ ከይውሕደ ንመብራህትን ካልኦት መሳርሒታትን ዝኾውን ናብ ገዛኻ ይመጽእ። እዚ ኤለትሪክ ካብ ምንታይ ይምንጩ፡ እዚ ኤለትሪክ ካብ ዝተፈላለየ ጸዓት ከም እምኒ-ፈሓም፡ ኑዩዩ፡ ጸሓይ፡ ሃፋ፡ ንጽክሊርን ብረቂቕ መንገዲ ካብ መሬት ተኹዒቱ፡ ግዚፍ ናይ ኢንጂነሪን ሓሳብን ቀጻርን ተደሚሩዎ፡ ናብ ሰፊሕ መመንጨዊ ሓይሊ ኤለትሪክ ኣሳፊሑ፡ ብዘደንቕ ኣገባብ ናብ ኤለትሪክ ተለዊጡ ብፃቓን ናብ ገዛኻ ይመጽእ። ፍሪጅኻ ቅሑዕ ዓቐን ዛሕሊ ሂቡ መግቢ ንኸይምሽምሽን ንኸይበላሾን ትዕቅቦ።

ዓርከኻ ደዊሉ ኑቲ ብዘይ መስመር ዝመሓላለፍ ድምጺ፡ ካብ ሞባይሉ ናብ ብፃቓን ተረሓሒቑ ዝተተኽለ መደበራት ራዳር ቴሌፎን (Cellular) ተጋጊዩ፡ ናብ መርበብ ቴሌኮሙኒኬሽን ተሓዊሱ፡ ናብ ናይ ገዛ ቴሌፎን ወይ ሞባይልካ ተፈንዩ፡ ልክዕ ከም'ዛ ምሳኻ ዘሎ ተዛሪቡ። መኪና ዘዋርካ መንገዲ ቀራሪጽካ ክትከይድ፡ ንብዕላ መኪናኻ ሒዙዎ ዘሎ ናይ ኣውቶሞቢል ቴክኖሎጂ ሞተሩ፡ ማርሹ፡ መጠዋወዪ፡ መቖጻጺ፡ ካልኦት ስርዓታት መኪናን ተጠቓሊሉ፡ መኪናኻ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽርካ ኮይና ብውሕስነት ክትመርሓ ዘሎ ዘመናት ዝወሰደ ምምሕያሻት ሓቍፉ ኣሎ።

መኪናኻ እተቃጽሎ ኑዩዩ፡ ካብ ትሕቲ መሬት ተኹዒቱ ተጨንጊዑ ዝወጸ ዘይተመስረሐ ፔትሮልየም ዝመንጨወ ብዙቦታት ናብ መጽረዪ ኑዩዩ (ሪፋይነሪ) ኣትዩ ተጻርዩ ኑዩዩ ይኸውን። እዚ ከም'ዚ ኢሉ እንከሎ፡ ናብ'ቲ ክትበጽሖ እትደሊ ቦታ ብዙይ ጽርግያታትን ድልድላትን ክትበጽሖ ዘይክኣል እዩ።

ምስ ዓርክኻ ምስ ተራኺብኩም፡ እቲ ኣብ ቴሌቪዥን ዝርአ ካብ ገዛኻ ዕስራን ክልተን ሽሕ ማይል ርሒቓ ዕንክሊል እትብል ሳተላይት ተጋጊዩ ኣብ ልዕሊ ገዛኻ ተሰቒላ ዘላ ናይ ዓሰርተ ሸሞንተ ኢንች ዲሽ ኣቢሉ ዝመሓላለፍ እዩ። ስለ'ዚ ኣብ ውሑዳት ሰዓታት ናይ'ታ ኣዘውቲርና እንዝብራ መዓልቲ ጥራይ፡ ናይ ዓሰርተ-ክልተ ኢንጂነሪን ዲስፕሊን ማለት ሲቪል፡ መካኒካል፡ ኬሚካል፡ ኤለትሪካል፡ ኣካባብያዊ፡ መጎዓዝያ፡ ማተርያል፡ ቴሌኮሙኒኬሽን፡ ኤሮስፔስ፡ ኢንዱስትርያል፡ ዕደናን ፔትሮልየምን ተጠቒምና ኣለና።

ስለ'ዚ ምህንድስና እንታይ እዩ ወይ ብኸመይ ይግለጽ፣ ምህንድስና ማለት ቀጽሪ፡ ሳይንስ፡ ቴክኖሎጂን ተመኪሮን ተጠቒሙ፡ ንሕብረተሰብ ዘገልግል ሓድሽ ኣገባብ፡ ሜላ ወይ መሳርሒ ንምፍጣር ዝሰርሕ ደስፕሊን እዩ። ብተመሳሳሊ ሳይንስ ማለት ከኣ ንዘፍጥሮ ዓለም ብርድኣና ዝኽእል መገዲ ይገልጻልና። ክኢላ ፊዚክስ ጋሊልዮ ጋሊሊ ከም'ዚ ይብል፡ "ሳይንስ ኣብ'ቲ ኣውራ መጽሓፍ - ኣብ ዩኒቨርስ ማለቱ እዩ - ተጻሒፉ፣ ቀው ኢልና እንጥምቶ፣ ተገሂና እነቋምቶ፣ ኣተኩርና እነስተብህሎ ዝተገልሀ ክፉት መጽሓፍ እዩ። እዚ መጽሓፍ'ዚ ግን ብዘይካ ኑቲ ዝተጻሕፈሉ ቋንቋ ዝርዳእ እምበር፡ ንግንዝም ዝተገልጸ ኣይናኸን። ንሱ ኸኣ ብናይ ሕሳብ (Mathematics) ቋንቋ ዝተጻሕፈ እዩ" ይብል። ቁጽሪ ከኣ ናይ "ኢንጂነሪን ቋንቋ" እዩ ክበሃል ይከኣል፣ ምኽንያቱ ስርዓተ ቴክኖሎጂ፣ ፈለማ ብኣእምሮኻ እትስእሎ፣ እትሓልሞ፣ እትህንድሶ፣ እተዝጽርን እተቑጽሮን እዩ።

ብተወሳኺ ኣብ መንጎ ቴክኖሎጂን ምህንድስናን ዘሎ ዝምድና መሳጢ እዩ። ምኽንያቱ ቴክኖሎጂ ናብ መዓልቦ ዘብጽሕ ድልድል ወይ ባዕሉ መዓልቦ ኮይኑ፡ ውጽኢት ናይ ኢንጂነሪን እዩ። ቴክኖሎጂ ኸኣ ናብ'ቲ ዘመናዊ መሳርሒ ናይ ኢንጂነሪን ዝወሰድ ድልድል እዩ። ንኣብነት ከም ናውቲ መሳርሒ፣ (Equipments) መዐቀኒታት (Measuring Instruments) ምስ ህንጻታትን ኣብ ኢንዱስትሪ ዝፈርን ዝሰናዕን (Construction and Manufacturing) ዝተኣሳሰራ ማሽነሪታት ኢልካ ክትጥቅስ ይከኣል። እርሳስን ኳልኩሌተርን'ውን ገና ስራሓም ዘየቋረጹ ቴክኖሎጂ እየም። ይኹን እምበር ብፅሙሉኡ ወይ ከፍጋዝና ዳርጋ ኩሉ እዋናዊ ምህንድስና፡ ቴክኖሎጂ ሓብሬታ ስለ ዝጥቀም፡ ብርክት ዝበሉ ብዙሕን ዓይነትን ሓብሬታታት ብእርሳስን ኳልኩሌተርን ክትቅምሮም የጸግም። ስለ'ዚ ኮምፕዩተር ክጠልቡ ግድን እዩ።

ኣብ መንጎ ሳይንስን ቴክኖሎጂን ዘሎ ዝምድና፡ ልክዕ ከም ኣብ ቀለቤት ብዘይምቁራጽ ዕንክሊል ዝብል ዘሎ ነገር እዩ። ከም'ዚ ክበሃል እንከሎ ተራ ሳይንስን ቴክኖሎጂን ዝተጋጠ ይመስል። ክሳብ ሕጂ ግን ልዕሊ ዝኾነሉ ኣድናቖት ኣይረኸበን ዘሎ። ኣብ ፈለማ ዝገለጽኩወን ዓሰርተ ክልተ ኢንጂነሪን ደስፕሊን፡ ኣብ ውሽጠን ባሕሪ ዝኾነ ፍልጠት ዝሓቘፋ፡ ተናት ጸገም ዝፈትሓ፡ ኣሸሓት መሃንድሳት ዝሰትፋ፡ ናይ ምህዞን ሰንዓን ምምሕያሽን ሜዳ እየን። እዚ ኣዝዩ ሰፊሕ ዓውዲ'ዚ ብሓደ ግዜ ኣሕጺርካ ክትገልጾ'ኳ ዘይከኣል እንተኾነ፡ ንእሽቶ ሰኣሊ ንክህልወና ዘተኮረ ጽሑፉይ ብሓሳብና ኣብ ሓደ ሓደ ዓበይቲ ምህንድስና ዝሓለፎም ነገራት ክንዛወር ብዙበል ሓሳብ ዝተጻሕፈ እዩ።

ንኣብነት ገዛና እትሕዞ ናይ ምህንድስና ጥበባት ነጺልና እንተ ደኣ ርኢና፡ እቲ ህንጻ ጥራይ ዝወሰዶ ናይ ምህንድስና ፍልጠት፡ ካብ መሰረት ኣትሒዝካ ክሳብ ናሕሲ፡ ማይ ካብ ዝናብ ከም ዘየዙርቕ ኮይኑ ዝተሃንጸ ጽላል፣ ዛሕልን ሙቐትን ዝከላኸል መንደቕ፣ ግበእ ብርሃን ዘእቱ መሳኹን ፍኒስትራታትን፣ መብራህትን ማይን፣ ቴሌፎንን መካይንን ማእለያ ዘይብሉ ፍልጠት ዝሓለፎ እዩ። መብዛሕትኦም ምስ'ቲ ዝጸለዩ ትሕተ-ቅርጺ ብጥምረት ተሳኒቡ ዝሰርሕ መሳርሒ እዩ። መስመር ማይ ምስ መኒቶናዩ ዕደላ ማይን ናይ ረሳሕ ማይ መስመርን መጸረይን ሃልኪ ኤለትሪክ ምስ መዐደሊ ኤለትሪክ፣ ቴሌፎን ምስ እንዳ ቴሌኮሙኒኬሽን፡ ከምኡ እናበለ ክሳብ ምስ ሳተላይት ዘለካ ጥምረት ብሓሳብካ ትበጽሖ።

ገዛና ካብ ንፋስን ደርናን፣ ቁርን ሙቐትን፣ ኣቒሒቱ ገዛን ብዘሐሊ ሰባትን ተጻዊራ ደው ክትብልን ኣብ ልክዕ ቦታ፣ ብተመጣጣኒ ዋጋ ተሃኒጹ ኣብ ውሽጣ ንፋስ ኣዘሓሉ ወይ ኣውዕዩ ዝዕድል መሳርሒ ተገጢሙላ፣ ኤለትሪክ፣ መስመር ማይ፣ መስመር ቴሌፎን መሳርሓት ሓቝፋ፣ ሸሞንተ ዓበይቲ መሳግሮ ተጻንበራ ምስ ወሻጣውን ዮጣውን ትሕተ-ቅርጺ ትሕወስ።

ከም ኣብነት ኣብ ናይ ለሚ ዕላልና ኣብ ገዛና እንጥቀመላ መዝሓሓሊት ወይ ፍሪጅ ብኸመይ ትሰርሕ ክንልዕዘብ ኢና። መጀመርታዊ ናይ መዝሓሓሊ ፍሪጅ ኣሰራርሓ፣ ዝስዕብ ይመስል። ፍሪጅ ኣብ ውሽጣ ዝርከብ "Refrigerant" ዝበሃል ጋዝ ዕንክሊል እናበለ፣ ካብ ዝለዓለ ናብ ዝውሓደ ጸቕጢ፣ ዋዒ ካብ'ቲ ኣብ ፍሪጅ ዘሎ ዝተዓቀበ መግቢ ናብ ከባቢኡ እናተፍኣ እዩ ናይ ምዝሓል ኩነታት ዘኽይድ።

ፍሪጅ ኤሌትሪክ ምስ ሃበኖ "ኮምፕረሰር" ዝበሃል ሞተር ክሰርሕ ይጅምር። ኮምፕረሰር ኑቲ Refrigerant ዝበሃል ጋዝ ብሓይሊ ጨንጉዑ ጸቕጢን ሙቐትን ወሲኹ ናብ ኮንደንሰር (Condenser) ይልእኮ። ቀጺሉ እቲ ዋዒ ናይ'ቲ ጋዝ ብኮንደንሰር ሓሊፉ፣ ዝበርሮ ሙቐት ናብ ከባቢኡ ተፈኡ፣ ካብ ጋዝ ናብ ፈሳሲ ተለዊጡ፣ ዝሐሉ፣ ኣብ መኸዚ ፈሳሲ ጋዝ ካብ ፈሳሲ ይፍለ። ቀጺሉ ብጸቢብ ቱቦ (expansion valve) ሓሊፉ፣ ጸቕጢ ቀኒሱ ዝሐሉ ናብ መህፈፊ (evaporator) ይሓልፍ። ኣብ መህፈፊ፡ ዋዒ ወሲኹ ናብ ጋዝ ተለዊጡ፡ ናብ ኮምፕረሰር ይምለስ። እቲ ምዝሓል ብኸም'ዚ መንገዲ ዕንክሊል እናበለ ይቕጽል። እዚ ምህዞ ኢንጂነሪን ዝኾነ ስርዓተ መዝሓሓሊ፡ ኣብ ጸጋት ሃብቲ ባሕሪ ንምዕቃብ ዓሳን መፍረ በረድን ኣዝዩ ወሳኒ ተራ ዝጸወትን ብዙሓት መሃንድሳት ዘሳትፍን ባይታ እዩ። ኣብ ቀጻሊ ኽዚ ዓምዲ ኣስፊሑ ዝገልጽ፡ ኣብ ባሕራዊ ምህንድስና ዘተኮረ ጽሑፍ ከቕርበልኩም ኢና።

ኣብ መዓልታዊ ንጥፈታት ወዲ-ሰብ እንጥቀመሎም ውጽኢት ኢንጅነሪን

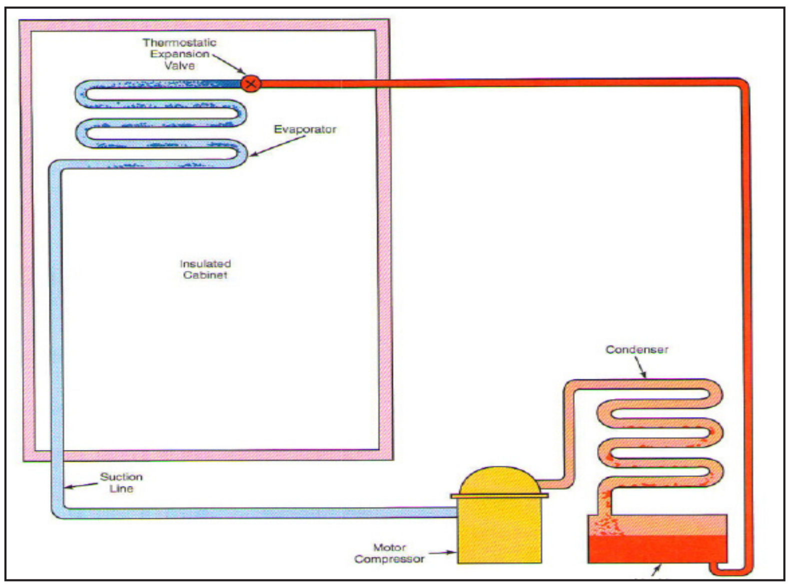

ኣገባብ ስርዓት መዘሓሓሊ ፍሪጅ

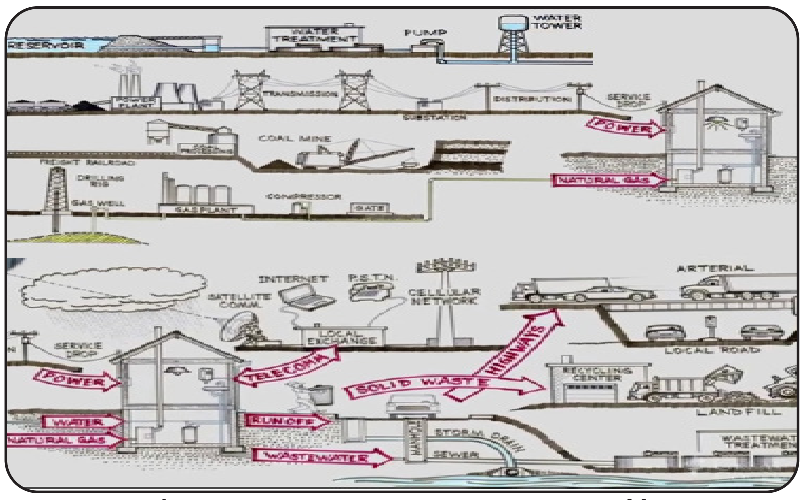

ሸሞንተ ኣብ ቤትና ዘገልግሉ ምህዞታት ኢንጅነሪን

ብምትሕብባር ሃብቲ ባሕሪ ዝዳሎ ዓምዲ

ቃለ- መሕተት

ኣብርሃም ዘርአ (ወዲ -ሃለቃ)

“‘ታንክ ከይሓዝኩስ ኣምላኽ ኣይትቕተለኒ’ ቃል ወደይ እዩ ነይሩ፡ ሰሚሩሉ ከኣ” ኣደይ ማመት ኣርኣያ

ንሉሚ ዕላል ታሪኽ ኢና ከዘሞግዑ፡ ናብ መንበሪ ቤት ሓንቲ ጅግና ኣደ ብምኻድ ተራኺብና ዘዋጋዕናዮ ጥዑም ዕላል ታሪኽ ስድራ ቤት ግን ከኣ ኣቐንዛዊ፡ እቲ ኣሻዕ ሶሚዕናዮ ዘይምኖ ኣብ ከቢሮ እዝንኻ ስዑ ኸኩኽ እናበለ ዝያዳ ንኽትሰምዖ ዝቕስብ ዛንታ ውሕሎ ገድልን ተጋዳላይን መትከልን ማስዋእትን መኸተን ጽንዓትን ካብ በጨቕታ ባሕሪ ሕፍኒ ዘይተልዓሎ ቅያ ታሪኽ ኤርትራውያንን ስድራቤታትን ኣርዑት መግዘእትን።

ኣደይ ማመት ኣብዚ ሕጂ እዋን

ኣደይ ማመት ይበሃሉ፡ ዕጥቅቲ ሰበይቲ እየን፡ 90 ዓመት ረጊጸን ኣለዋ፡ ኣእምሮአንን ዝኽረንን ምሉእ እዩ፡ ንዝሓተትካየን ሕቶ ሲጋእ ከይበኣ ምሉእ ምላሽ ይህባ፡ ብእግረን ናብ ዝደለያኦ ቦታ’ውን ይበጽሓን ይንቀሳቐሳ፡ ንፈጣሪአን ምምስጋን መን

ኣልዎ እዩ፡ ፍርሃት እዝግሄኣብሄር ዘለወን ኣደ እየን፡ ኣራዊሺ ዝመስል ሕብሪ ቆርበተን ርኢኻ ቀደም ጉብዝናአን ከመይ ከም ዝነበረ ንምግማት ኣየጸግምን፡ ኣደይ ማመት ኩሉ ነገራት እየን፡ ኣምላኽ ሕልፈን ትርፈን ገይሩ ኣኺኣሎ ዝዘበን፡ ተባዕ ተቓላሲት፡ ርህርህቲ፡ ፍሕሽውቲ ብጽንዓት ኩናታት ዘይደሃላ ቅንዕቲ ጽንዕትን ተዋጋዪትን ኣደ እየን፡ ዕላለን ኣየጸግዐበን፡ ማይ ዘይጠዓመ ማህደር ወማዩ ታሪኽ እናምጽኡ፡ “እዝም ደቀይ፡ ዝሓለፈ ታሪኽን ሽግርን ክትፈልጥዎ ኣለኩም” እናበላ እየን ምስ ኤርትራውያን ደቀን ዘዋግዓ፡ ዕላለን ጥዑም መገዲ ኣእምሮ እዩ፡ ኣሰማት ሰወኣት ደቂ ሃገርን ደቀንን እንክለዓል ይሕበና’ሞ፡ ጸጊሕ ኣለን ድማ ሃገር ከቡዲ ወሳኒት ግዲ ኩይኑወን ሕንቐንቕ ይብላ፡ ብፍላይ እቶም ሓዚለን ዘለቢያኦም ክልተ ሰወኣት ደቀን ንተግባርምን ጠባዮምን እንክዝክራኦም ፍሽኽ ይብላ፡

ኣደይ ማመት ብመግዛእቲ ርዒደን ቀናተን ኣይፈትዋን፡ ደቀን ቅድሚ ናጽነትን ድሕሪ ናጽነትን መሪቐን ዘፋነዋ ኣደ እየን፡ ገለ ናጽነት ኣምጺኦም ገሊኦም ድማ ናጽነት ኣውሒሶም፡ “ምስ ሻዕብያ ትጉብርአ ሰራሕ ንሬልጦ ኢና” ብዝበሉ ገለ ንግር ዛሳምትን ኩዓትን ደቂ-ሃገር፡ ሽገጥን ብረትን ኣብ

ግዜኣን ኣብ ቅድሚ ደቀንን ሕብረተ-ሰበንን ተወጣዊጡለን እዩ፡ ኣብ ዘመን ዕምሪ ጸላኢ ክንደይ ጉድን ሕሰምን ርእየን፡ ንሕሰም መግዛእቲ ከም እሾኽ ተኸርቢ ብጥራሕ እግረን ዕምጥር ኣቢለንኦ ሓሊፈን፡

ብታህዲድን ምፍርራሕን ኣይረዓዳን፡ ድንበርጽ ዝበለን ሰበይቲ ኣይነበራን፡ ፍርሐን እቲ ሽልቀ ዝኾነ ጸላኢ ዝኮሙ ወደን ገለ ሰበብ ከየምጽኣለን ጥራሕ እዩ ዝነበረ፡ ግዜ ዘርዩወን እዩ፡ ግዜ ንብዓል ግዜ እኳ ዝያዳ ትዝሪ እንተነበረት፡ ‘ጸባሕ ትወልዶ ሓቂ ክህሉ እዩ’ ብዝበል ጽኑዕ ኤርትራዊ መትከልን እምነትን ግን ምስ ሰውራኣንን ህዝበንን ኩይነን ደኣ ይቃለሳ ነበራ፡ በቲ ሓደ ድማ ጸሎት የጽዕቓ፡ ፈጣሪ ንቓልሲ ዝወፈሩ ደቂ ሃገርን ኣሕዋተንን ብህይወቶም ክመልሶም፡ ጸላኢ ካብ ገጽ መሬትና ክጠፍእ፡ ሰላም ክሰፍን . . . ናይ ወትሩ ባህገን ነበረ፡

ክቡራት ኣንበብቲ፡ ንሉሚ ብምኽንያት’ዚ ኣብዛ ወርሒ እንዝክሮ ዘለና - ቅንያት ዝኽሪ ስርሒት ፈንቅል፡ ኑቲ ምስ ሓንቲ ካብተን ኣብ ስርሒት ፈንቅል ቅያ ዝፈጸማ ታንክታት ኣብ ቀጣን ሲጋሉት ዝተሰውአ ጸሃየ ተስፋይ ዝበሃል ኦፕሬተር ሓይሊ ዝነበረ ወደን ማእከል ናይዚ ዛንታ ብምግባር፡ ብሓፈሻ ታሪኽ እዛ ስድራ ንምድህሳስ ምስ ወላዲት ሰዉእ፡ ኣደይ ማመት ኣርኣያ፡ ብቐንዖጌል ኣዋጊዕና ኣለና ሰናይ ንዙብ፡

ሕቶ - መዓስ ተወሊድክን፡ ተመርዒኽክን እስከ ብድሕሪ ባይታኽን ክንጀምር፤

ኣንታ በየን’ሞ ክጀምረልካ’ዩ፡ ኣብ እዋን መግዛእቲ ጥልያን ብሚለ ኖሽ ቸንቶ ትሬንታ ሰዩ ማለት ኣብ 1936 ኣብ ደቂ ሽሓይ ተወሊደ፡ ዝዓበናሉ ከኣ ኣስመራ እዩ፡ ሕጂ 90 ዓመት ገይረ ኣለኹ፡ ደቅና ገሊኦም ባጽዕ ገለ ከኣ ኣብ ምራራን ኣስመራን ተወሊዶም ዓብዮም፡ ብዓል ቤተይ ፖሊስ ስለ ዝነበረ ምስ ምንቅስቓስ ካብ ቦታ ናብ ቦታ ዝተወልዱ እዮም፡ 12 ደቂ ወሊደ፡ እቶም ክልተ ኣይትመዝኒ ብኣምላኽ ሞይቶምን፡ እቶም ክልተ

ሰወኣት እዮም፡ ኣምላኽ ይመስገን እቶም ዝተረፉ ድማ ብጽሒተይ እዮም፡

ሕቶ - እስኪ ብዛዕባቲ ኣብ ምሕራር ወደባዊት ከተማ ምጽዋዕ ዝወደቐ ስዉእ ጸሃየ ወድኽን ኦፕሬተር ሓይሊ ታንኪ ቁ.795 ቲ-54 ኢና ከዕልል’ሞ፡ ከም ሰብ ካብ ኣተዓባብያኡ ጀሚርኽን ከመይ እዩ ነይሩ ከተዕልላና?

እዞም ደቀይ ዕድመ ይሃብኩም፡ ጸሃየ ፍጥር ካብ ዝበል ኣትሓዙ ካብ ኩሎም ደቀይ ብተግባሩ ፍልይ ዝበለ ነይሩ፡ ከም’ዚ ክቡል እንክለኹ ሓያል እዩ፡ ሰብም’ዩ ጥዑም’ዩ ነገራም እዩ ነይሩ፡ ኣቦ’ቲ ስድራ ዝኾነ ምስ እንዛረብ፡ ሃንደበት “ከምኡ ኣይኩንካ” ክበለና እንክሎ ንሰንበድ ነይርና፡ ንሱብ ኢሉ ኣየምጽኦን፡ ብቑልዓኡ እንክሎ፡ ኣዝዩ በሊሕ ነይሩ፡ እቲ ዝገርመካ ንእሽቶ እንክሎ፡ ኑቲ ምዕባይ ሓዉ ይእዝዞ፡ ከምዚ ሓሳፊ ወይ ኣዛዚ ክኸውን ይደሊ፡ ይእዝዝ በቃ፡

ሕቶ - እዚ ኩነታት እዚ ግን ካበይ ክጠንስ ይኽእል ትብላ ኣደይ ማመት?

ኣሃን ኣቦኡን ብዛዕባ ኩነታት ኢትዮጵያን ተጋደልትን ክዛረብ ይሰምዓና’ውን ስለዝነበረ፡ ንሕና ዘይንፈልጦ ኣብ ውሽጡ እናዓኾኾ ዝመጽአ ገለ ስምዒታት ነይሩዎ እዩ፡ ምስ ብዓል ቤተይ ብዛዕባ ተጋደልቲ ኣብ ነዕልሎ፡ ከምዛ ዘይሰምዓና ዘሎ መሲሉ፡ ‘ከመይ እዮም እዞም ተጋደልቲ ዝበሃልዎም’ ኢሉ ብምሕሳብ ግዲ ኩይኑ ጽን ኢሉ’ዩ ዝሰምዓና ነይሩ፡ እዚታት እናተኸታተለ እዩ ዝዓበ ነይሩ፡

ብዓል ቤተይ ኣቶ ተስፋይ ተኽለ፡ ደሓር ኣብ ዝሰዓበ ህይወቱ ካብ ፖሊስ ጥሮታ ወጺኡ ስለ ዝነበረ፡ ኣብዚ ኣብ ማይ ተመናይ ጀርዲን ነይሩና፡ ምስ ብዓል ሻይናክ ዝበሃሉ መቓልስቱ፡ ፈዳኢን ኩይኑ ድማ፡ ነታ ጀርዲንና ይሰርሐላ ነይሮም፡ ብዛዕባ መግዛእቲ ብዙሕ እዩ ዘተሓሳስቦ ዝነበረ፡ ካብኡ ናብኡ ድማ፡ እቲ ግፍዒ ዝመልአ መግዛእቲ ስርዓት ኢትዮጵያ፡ ስለ ዝኾነ ድማ እዩ ኣብ ወሽጣዊ ስርሒት ተወዲቡ ክሰርሕን ክቃጥፍን ዝጀመረ፡ ምስ ከምኡ ዝኣመሰሉ ብጾቱ ኩይኑ ድማ፡ እንታይ’ሞ ክብለካ እየ! ብዙሕ ቅያታት ይሰርሕ ነይሩ፡ እዚ ሰብኣየይ ፍርሒ ትብሃል ጓናኡ እያ፡ ናይዚ ዘዕልለኩኻ ውሉደይ’ውን ካብኡ ዝተበገሰ ከይከውን እብል፡

ቀጸላ

ብዝኾነ ነታ ጀርዲን ኣቦኻ ተስፋይን ብጾቶምን ብዙሕ ነገራት እዮም ዝጸዱላ ነይሮም፡ ኣብ ውሽጢ እታ ጀርዲን ጻዕቂ ዘለዎ ሻምብቆ ስለ ዝነበረ፡ እዚ ኹሉ ምስጢራዊ ንብረት ኣብኡ እዮም ዘቐምጥዎን ዘዕቑብዎን ነይሮም፡ ዕጥቅን ካልእ ንብረትን፡ እዚ ከኣ ብለይቲ እዮም

ዞኪይድዎ ዝነበሩ፡ እቶም ብጾቱ ክመጽእዎ እንክለው፡ ኣነ መታን ከይርእዮም ጸልማት’ውን ስለዝኾነ “እተዊ ግዛኺ” እዩ ዝብለኒ ነይሩ (ሰሓቕ)፡

ሕቶ - ኣደይ ማመት እንታይ ኩይኽን ደኣ ትሰሕቓ?

ኣንታ ወደይ! ሓንቲ ነገር እንደየ ዘኪረ፡ ኩሉ ግዜ ከምኡ ኣብ ዝገብሩሉ፡ ካብ እግሪ ብዓል ቤተይ ዘይፍለ ሓደ ከልቢ ነይሩና፡ ኩሉ ኑቲ ዝገብርዎ ክሳብ ዝውድኡ ብደቂቕ እዩ ዝዕዘቦም ነይሩ፡ ኣብ እዋን ቀትሪ’ውን ኣብ ሻምብቆ ናይታ ጀርዲን ሓደ ሓደ መልእኽትታት ኣብ ፕላስቲክ የእትዩ ክሓብኡ እንክለዉ፡ እዚ ጸሃየ ዝበልኩኻ ወደይን እዚ ከልቢን ክልቲኦም ኣዚ ስቡኣይ ይዕዘብዎ ነይሮም እዮም፡

ሕቶ - ሃየ!

ኩሉ ግዜ ደሓን ሓንቲ መዓልቲ ዘይደሓን ከም ዝበሃል ግን ሓደ መዓልቲ ወተሃደራት ደርግ፡ እዚ ከበቢ በልማማ ክፍትሹ መጺኦምና፡ እዚ ስቡኣይ ተጠራጢሩ እዩ መስለኒ ነቲ ዝሓብኦ መልእኽትታት ካብ’ቲ ዝበሮ ቦታ ኣብ ካልእ ቦታ ቀይሩ፡ ፍሒሩ ቀቢርዎ ይመጽእ፡ ምናልባት ከይረኽቡወን ብዝብል፡ ‘ናብታ ጀርዲን ኣትዮምዶ ኣይኣተዉን ይረኽቡወንዶ ኣይረኽቡወንን’ ክርኢ ኣብዛ ኣፍደገ ግዛ ኮፍ ኢሉ ይውዕል፡ “እቶ” እንተበልኩዎ ምሉእ መዓልቲ ኣብኣ ኣብዩኒ እዩ ወዒሉ፡ ‘ገለ እንተኾይኑስ ኣብዚኣ ደኣ ይቕትሉኒ እምበር፡ ስድራይስ ኣይልክምን’ ኢሉ እዩ ከምዛ ሓላው ሰጡሕ እናማዕደወ ወዒሉ፡ ምኽንያቱ ኑቲ ብዓል ቤተይ ኣብ ፕላስቲክ ኣእትዩ ኣብ ጉድጓድ ዝቐበሮ መልእኽትታት፡ እቲ ከልቢ ካብቲ ዝተቐብሮ ቦታ ፍሒሩ ብምውጻእ ኮፍ ኢሉ’ዩ ምሉእ መዓልቲ ክሕልዎ ወዒሉ፡ ስለዚ ድማ እዚ ሰቡኣይ ኑቶም ሰራዊትን ኑቲ ከልቢን ክሕሉ ኣብኣ ወዒሉ፡ እቲ ከልቢ ዋላ ንሓልኢት ካብታ ቦታ ኣይተፈለየን፡ እቲ ዝገርመካ ናይ ኣምላኽ ይጥዕም፡ እቶም ወተሃደራት ናብታ ጀርዲን ይኸዱ ናብ’ቲ ከልቢ ከየላገሱ ምሽት ንምሽቱ ሽፈፍ ኢሎም ከይዶም ንበሉኒ፡ ሉካ እንስሳታትን መሬትን’ውን ንዓዶም ከም ዝቃለሱ ተሰዊጡኒ፡ ስለዚ ናይ ጸሃየ ኩነታት ወዲ ሃገራውነቱ ካብ ከምዚታት ዝርእዮን ክዛረብ እንክለና’ውን ዝሰምዖን ዝነበረ ዝተበገሰ እዩ ኢለ እየ ዝኣምን፡

ሕቶ - ብዛዕባ ፍሉይ ኣተሓሳስባን ባህርያትን ጸሃየ ኣብዚ ከቢቢ ብዙሕ ዕላላት እሰምዕ እየ’ሞ፡ እንተትገልጻለይ?

ጸሃየ፡ እዚ ቁርጽራጽ ናይ ታኒካ፡ ሳርዲን ስልኪ ዝኣመሰለ ዘይተኣደነ ሓጻውን ኣኻኺቡ ታንኪ ይሰርሕ ነይሩ፡ ኩሎም እዞም ኣብዚ ከበቢና ዝነበሩ ቈልዑ ከኣ ‘ንዓና ከኣ ስራሓልና’ ይብልዎ’ሞ፡ ይሰርሓሎም፡ ግርም ዝበለት ክሳብ 5 ቅርሺ እናኸፈለ ይሰርሓሎም ከም ዝነበረ እዝክር፡ ምሸት ናብ ገዛኡ ክመጽእ እንክሎ ኣይትርእዮ ሓመድ መሲሉ እዩ ዝመጽእ፡ መዓልታዊ ከይሓጸብና ኣይነደቅሶን ኢና፡ “እንታይ ክትረኽብ ኢኻ ከምዚ ትጉብር” እንተ ደኣ ኢልናዮ ከኣ ‘መኪና ሓረሲቶ’የ’ ዝበላ ንሱ፡ “መኪና ሓረሲቶ’የ ዝሰርሕ ዘለኹ” ይብለና፡ ንሕና ከኣ ያኢ ሓቂ መሲሉና፡ “በል እዚስ ምስ ዓበየ ሓረስታይ’ዩ ክኸውን” ንብል ነይርና፡ ግደፎ ኢልና ሃሪምና ቀቢጽና ኢና፡ ሕሉፍ ሓሊፉ ስእልታት ተጋደልቲ ኣብ መንደቐን ከረዴንካን ይሰቕል፡ እቶም

ተጋደልቲ ኑቶም ጦር ሰራዊት ተኩሶም ከም ዝቐትልዎም ገይሩ ይሰኽል፡ ኣቡቲ ሽዑ እዋን ፖሊቲካ ጽኑዕ ስለ ዝነበረ፡ “ኣንታ እዚ ወላድ እዚስ እንታይ ገርኩዎ፡ እንታይ’የ

ኣደይ ማመት ኣብ ንእሰነተን

ዝጉብሮ፡ ‘ኣብ ቅድሚ ቈልዓ ኣይትዛረብ፡ ኣብ ቅድሚ ከልቢ ኣይትታሓባእ’ ዝዝሃልስ ሓቂ እዩ፡ እንተተረድኦ ኣለ ድምስስ የብሎ’ሞ፡ ተመሊሱ ከኣ ይሰኽል፡ ተጋደልቲ ምስ ብረቶም፡ ዕጥቆምን ታንክታቶምን ይሰኽል፡ ኣነ ከኣ ብዘይ ልበይ ካብ ሕርቃን ዝተላዕለ “እህ ደኣ! ሉሚ ከኣ ዝአን ስኢልካለይ፡ ንሽሻስ በዚአን ደኣ ጥፋእ!” እንተ በልኩዎስ፡ “ኣሜን! ዝአ ከይሓዝኩስ ኣይቕተለኒ ኣምላኽ” ኣይብለንን፡ ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ እየ ዝዛረብ ዘለኹ፡ በቃ ንዝብሮ ጠፍኡና መትሓዚ ስኢናሉ፡

ኣቦይ ተስፋይ ተኽለ ኣብ ንእሰነቶም

ሕቶ - ሰብ ብሒደት ከዓዎት ደቂ ሃገር ዝእሰረሉን ዝቐተሉን እዋን ብምንባሩ፡ ጉረባብትኹም ብዛዕባዚ ቈልዓ ገለ ሰበብ ከየምጽእ ንጥንቃቐ ዝኣክል እንታይ ይብሉኹም ነይሮም ?

ጽናሕንዶ ክውዓኣልካ ጉዱ ብዛዕባዚ እንተኺንካ ደኣ ክንደይ ሽግር ዘጽሕለፍና፡ ኣቦኻ መሓመድ ነይሮም ኣብዚ ጥቓና ክፈትውዎ ጉድ እዮም ዝነበሩ፡ ከዙርብዎ ኣሎም እንደዮም፡ ዓሰርተ ግዜ “ጸሃየ” ይብልዎ’ሞ፡ ንሱ ከኣ ምስራሕ ታንኩ እናቐጸለ፡ ድሕሪ ክንደይ “ዎይ” ይብሎም፡ “ኣንቲ ማመት፡ እዚ ቈልዓስ ንምሽቱ ሽፍታ እዩ ክኸውን መስለኒ” ይብሉኒ፡ “እዋይ! ኣንታ መሓመድ ሓወይ፡ “ግራዝማች፡ ኣዝማች ክኸውን’ዩ ከይትብልስ ሽፍታ! ብሓደ ኣፈቱ” እንተ በልክዎስ እናሰሓቑ ከዙርብዎ ኣሉ እንደዩ፡ ብቛንቋ ሳሆ ገይሩ “ዝይ ኣዝማች ግራዝማችስ ሽፋቱ እዮም” ኣይብለንን፡ “እምበኣር እዚ ወደይስ ከተሸፍቶ ኢኻ ደሊኻ” ኢለ ተዋዚና ንበሎ፡

ይቕጽል...

ASMARA MINING SHARE COMPANY
Abo Street, No. 178, House No. 16
Gejeret, P.O. Box 10688
Tel. ++291-1-153986
Asmara, Eritrea

VACANCY ANNOUNCEMENT

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position.
FEL Operator
Number required – (06)
Type of contract – Indefinite

Major Duties and responsibilities

- Operate specific machines (following safety procedures) to ensure daily objectives are achieved, check that machines are all in working order.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREA

Planning

- Attend "Toolbox Meetings" every morning and then plan the day's activities depending on priorities.

Implementation

- Operate the Front-End Loader efficiently, completing specific tasks, as requested by supervisor.
- Follow all mine environment, safety and health procedures.
- Follow equipment operating procedures to ensure correct use thereof. (Pre-start checks; safe driving).
- Report any problems with the equipment to supervisor and maintenance.
- Practice good housekeeping of the machines, both inside the cab and outside.
- Be willing to operate other machines if authorized and certified to, as and when requested.
- Follow Mine road safety rules

Reporting

- Report on the progress of jobs to supervisors.

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents	• Grade 10 -12 • Driver's license /Certificate for FEL operation
Working Experience – Nature & Length	• 3- 5 years relevant experience (mine; civil; road works)
Technical Skills	• Driving skills • Attention to detail • Fit and healthy • Problem solving skill
Behavioral Skills	• Communication (local language) • Team player • Timekeeping • Prioritizing skills & multi-skilling • Ability to work towards strict deadlines • High level of accuracy • Understand and follow instructions • Self-motivation

General Information and other requirements:

- **Place of Work**: AMSC Sites
- **Type of contract:** Indefinite Period
- **Salary:** As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered a3s potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

- **Address: Please mail your applications to:**
  Asmara Mining Share Company,
  P. O. Box 10688 Asmara, Eritrea
- **Applicants shall be required to send a copy to:**
  Mineral Resources Management
  P.O. Box – 272
  Asmara
- **Note to Eritrean applicants:**
  Please send a copy of your application to
  Aliens Employment Permit Affairs,
  P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

NOTICE

Notice is hereby given to the public that SEFAF AGRICULTURAL MULTIPURPOSE SHARE COMPANY "SAMSCO" on its Extraordinary General Meeting held of 7th of February 2026 have resolved the following points.

1) Replaced "Mrs. Sauda Mohammed Ahmed" a member of board of directors by Mr. Ismail Hajimahmoud.
2) Appointed Mr.Ismail Hajimahmoud, Mr.Ibrahim Hajimahmoud and Mr.Yusuf Ahmed Haji as board of directors. Mr.Ismail Hajimahmoud is elected as the chairman of board of directors.
3) Mr.Berhan Abdulqadir Mohamed is elected as a new General Manager.

SEFAF AGRIGULTURAL MULIPURPOSE SHARE COMPANY
"SAMASCO"

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

ቤት-ፍርዲ ሸሪዓ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ከሳሲት ለላ መሓመድኑርሂን ዓብር፡ ተኸሳሲ. መሓመድ ባህር ሳልሕ ዓብደልቃድር፡ ብዓልቲ ቤትካ ናይ ሓዳር ክሲ ኣቕሪባትልካ ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን9/04/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ከሳሲ. ሰሎሙን ኣረፋይነ ኣብርሃ ተኸሰስቲ: 1. ማና ረዘ 2. ይትባረኽ ዑቕባይ፡ ናይ ገንዘብ ጉዳይ ስለ ዘለኩም፡ ን10/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋቢያ ቁ/49 ቅረቡ፡፡ እንተዘይቀሪብኩም፡ ጉዳይኩም ኣብ ዘየለኹምሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ብፍ/በ/ዕዳ ቢንያም ኣፍወርቂ ዓንደማርያም፡ ብፍ/በ/ማሰል ወ/ሮ ደርግኣለም ተወልደመርደህን፡ ኣብ ልዕሌኻ ንፈጻሚ ዝምልከት ክሲ ማሰሪታ ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን10/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ. ቅረብ፡ እንተዘይቀሪብካ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ራህዋ ብርሃ ገብረስላሴ፡ ኣቦይ ብርሃ ገብረስላሴ ስለዝሞረረ፡ ንኣዴና ኣበበ ስዩም ተስፋሚካኤል ናይ መጃምዲ ማሳለ ይተሓለወላ፡ 8 ኣሕዋተይ 3 ተተካእትን ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸልም ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 5ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ. ይቕረብ፡፡

ከሰስቲ: 1. ብርሃ ዓንደሚካኤል ተስፋሚካኤል 2. ማሚት ተስፋጋብር ጋርዝ፡ ወኪል ኣቶ መሓሪ ብርሃ ዓንደሚካኤል፡ ተኸሰስቲ: ወረ/ፍ/ሪት ኣበበ በርሀ ንጋሲ. ናይ ስም ምትሕልላፍ ክሲ. ቀሪቡልኩም ስለ ዘሎ፡ 4.2 ኤርትራ ተኽለ 4.3 ዳናይት ተኽለ 4.5 ኣሶሚና ተኽለ 5.1 ሮቤል ግርማይ፡ ኣድራሻኹም ስለ ዘይተፈልጠ፡ ን27/02/26 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋቢያ ቁ/35 ቅረቡ፡፡ እንተዘይቀሪብኩም፡ ጉዳይኩም ኣብ ዘየለኹምሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

እንድርያስ ወጽኢት ጂፕሰም ሓ.ዝ.ብ.ማ ኣ/ስራሕ ኣቶ ግርማይ ዘሚካኤል፡ ተጻዋዒት ሲኖር ቦናልዲ ማሪይታ ፒዝሉንጋ፡ ኣድራሻኺ. ስለ ዘይተፈልጠ፡ ብጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ተጸዊዕኪ. ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን01/04/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረቢ፡፡ እንተዘይቀሪብኪ፡ ጉዳይኪ. ኣብ ዘየለኽሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ከሳሲ. መሴ በረኸት፡ ወኪል ራሄል ክፍለማርያም በርሀ፡ ተኸሰስቲ: 1. ሰረቅ ንጉሰ ገብረዝጊ. 2. ዳኒኤል ተኸሰተ፡ ናይ ገንዘብ ጉዳይ ክሲ. ቀሪቡልካ ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን18/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ. ቅረብ፡ እንተዘይቀሪብካ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ከሳሲ. ምሕረትኣብ ፍስሃየ ሃ/ማርያም፡ ተኸሳሲ. ወ/ሮ ኑርያት ገብራይ ጊላዝጊ፡ ናይ ሓዳር ክሲ. ቀሪቡልኪ. ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን17/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 5ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ. ቅረቢ፡፡

ዑቕባይ መሓሪ ገብረጻድቕ፡ ኣደይ ብሪ ገብረያውሃንስ ተሰፉ ስለዝሞረረት፡ ኣነ ጥራይ ወረሲ. ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ. ይቕረብ፡፡

ብፍ/በ/ማሰል ጁራወርቅ ልብስ ተስፋልደት፡ ብፍ/በ/ዕዳ ኣድሓኖት ከስተ ጎይትኦም፡ ናይ ፈጻሚ መዝገብ ተኸፊቱልኪ. ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል 17/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 5ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ. ቅረቢ፡፡ እንተዘይቀሪብኪ፡ ጉዳይኪ. ኣብ ዘየለኽሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ወ/ሮ ጽላት በራኺ. ገብረየሱስ፡ ወደይ እሰይ መሓሪ ኣንገሶም ስለዝተሰውኡ፡ ኣነ ኣዲኡ ወረሲት ምዃነይ፡ 3 ኣሕዋቱ ድማ ነኣም ስወእ መሓሪ ኣንገሶም ተኪኦም ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 9ይ መጋቢያ ቁ/32 ይቕረብ፡፡

ዳዊት መለስ ሓደሹ፡ ኣዴና ግምጃ ዘየ ንገሰ ስለዝሞረረት፡ ኣነ ምስ 5 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 9ይ መጋቢያ ቁ/32 ይቕረብ፡፡

ት/ዕድመ ኑረዲን ዑቕባሽደር በየን፡ 1. ሰምሰም ኑር ኣሕመድ 2. ዑቕባሽደር በየን መሓመድ፡ ስም ኣደይ ሰምሰም ኑር ኣሕመድ ምባል ተሪፉ፡ ሰምሰም ኑርኣሕመድ ኣሕመዲን ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 9ይ መጋቢያ ቁ/32 ይቕረብ፡፡

ኣብ መንጎ ብፍ/በ/ማሰልን ብፍ/ሰ/ዕዳ ኣቶ ኣሌክሳንደር ጺጋይ ኣስመላሽ፡ ኣቶ ሳሙኤል ጺጋይ ኣስመላሽ፡ ወ/ሮ ኮኾብ ብርሃ ዓንደሚካኤልን ኣቶ የሴፍ ብርሃ ዓንደሚካኤልን፡ ንፈጻሚ ዝምልከት ጉዳይ ስለ ዘለኩም፡ ን26/2/2026 ኣብ ቤ/ፍ ቅረቡ፡፡ እንተዘይቀሪብኩም፡ ጉዳይኩም ኣብ ዘየለኹምሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ኳዕዳድ

ቤትኣብ ተስፋይ የማን፡ ስም ኣደይ ሩታ ተኽለ ዘርአ ምባል ተሪፉ ሩት ተኽለ ዘርአ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ኣቶ መሓሪ በራኺ. ወልደሚካኤል፡ ብዓልቲ ቤተይ ገብርኤል ፍስሓጼን ወልደስላሴ ስለዝሞረረት፡ ንዓይ ናይ መጃምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፡ 2 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ወ/ሮ ወጋሕታ ቴድሮስ ምባል ተሪፉ፡ ፈሩዝ ቴድሮስ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ቀሺ. መንግስ ንጋሲ. ተኸለገርግሽ፡ ብዓልቲ ቤተይ ሰምሰም ሃብቴጼን ዘርአ ስለዝሞረረት፡ ንዓይ ናይ መጃምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፡ 5 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን16/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ምስየና ተስፋልደት ተስፋሚካኤል ምባል ተሪፉ፡ ምስጋና ተስፋልደት ተስፋሚካኤል ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን17/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

መም/ዘውዲ ወልዱ ባህታ፡ ብዓል ቤተይ መም/ ኪዳነማርያም ሃይለ ማሕዩ ስለዝሞረረ፡ ንዓይ ናይ መጃምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፡ 2 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ወ/ሮ ለተንስኣ ገብረታትዮስ ኪዳነ፡ ብዓል ቤተይ ቀሺ. ፍስሃየ ጸጋየ ገብረማርያም ስለዝሞረረ፡ ንዓይ ናይ መጃምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፡ 2 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን3/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ት/ዕ ሄራን ስብሖቱ የማኑ፡ ስብሖቱ የማኑ ምባል ተሪፉ፡ ሄራን ኣፈወርቂ ተስፋይ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ወ/ሮ ዕቖባ ዑቕባጼን ክፍሉ፡ ብዓል ቤተይ ግርማይ ገብረመስቀል ማና ስለዝሞረረ፡ ንዓይ ናይ መጃምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ 1 ወድና ከኣ ወረሲ. ምዃኑ ይረጋገጸሉ ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ጻዕዳ ክርስትያን

ኤልሳቤጥ እምሃጽዮን ካሕሳይ፡ ብዓል ቤተይ ኪዳነ ባይሩ ንገሰ ስለዝሞረረ፡ ንዓይ ናይ መጃምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፡ 13 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ዑቕባዝጊ. ጺጋይ ተኽለኣብ፡ ኣቦይ ጺጋይ ተኽለኣብ ጋርዝ፡ ስለዝሞረረ፡ ንኣዴና ወ/ሮ ውቓሽ ጺጋይ ስብሖቱ ናይ መጃምዲ ማሳለ ይተሓለወላ፡ 6 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ት/ዕ ተመስገን ኣብርሃ ሃይለስላሴ፡ ምባል ተሪፉ፡ ተመስገን ኣብርሃ ሃይለየሱስ፡ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ሳምራዊት ተኽለይ ግደ፡ ኣቶ ማከቱ ሓደሽ፡ ናይ ምግዚት ክሲ. ተመስሪቱልካ ስለዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፡ እንተዘይቀሪብካ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ኣፍወርቂ ገብረክርስቶስ ንገሱ፡ ኣቦይ ገብርክርስቶስ ንገሰ ስለዝሞረረ፡ ኣነ ምስ 5 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ለተኪዳን ንገሰ ወልዱ፡ ምባል ተሪፉ፡ ለተኪዳን ንገሰ ወልደስላሴ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን10/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ሙብራህቶም ባህልቢ. ኣስፍሃ፡ ወደይ ሂሩቤል ሙብራህቶም ባህልቢ. ስለዝተሰውኡ፡ ወረስቱ ኣነ ምስ ወላዲቱ ራሄል ሃይለ ሃብተጋብር ጥራይ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ እምባደርሆ

ት/ዕ መድሃኒት ሚካኤል፡ ብመንገዲ ወለዱ፡ መድሃኒት ሚካኤል ተኽለጻዮን ምባል ተሪፉ፡ መድሃኔ ሚካኤል ተኽለጻዮን ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን4/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ኳላ

ብ/ዕዳ ኣቶ ተስፍኣም ዑቕበ በርሀ፡ ብ/በ/ማሰል ወ/ሮ ሽማይዝሽ ኢሳቕ ዘርኣይ፡ ናይ ፈጻሚ ክሲ. ተኸፊቱልካ ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን11/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፡ እንተዘይቀሪብካ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ኣራጋሺ. ገብረእግዚኣብሄር ኪዳነ፡ ብዓል ቤተይ ዑቕባሚካኤል ሓጎስ ካሕሳይ ስለዝሞረረ፡ ንዓይ ናይ መጃምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፡ 6 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምዃናም ይረጋገጸሎም ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ናቕፋ

ፋጡማ ሓምድ መሕመድ ምባል ተሪፉ፡ ፋጥና መሓመድ ኣሕሙድ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን2/3//26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ቶኾምብያ

ኣቶ መሓሪ ተስፋጋብር ካሕሱ ምባል ተሪፉ፡ መሓሪ ልብበ እሰማዔል ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን3/3/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ምስጋና

ብዕረፍቲ እኑፍቕሮ ኣቦና ተጋሃይለ ገብረጊዮርጊስ ተስፋይ፡ ዝተሰመዓና ሓዘን እናገለጽና፡ ኣብ ግዜ ሕማሙ ኣብ ሒመ.ኣመራ ዘጽሕኩምና ከምኡ'ውን ኣብ መቓብር ሓርበኛታት ኣስመራ ዘቃበርኩምናን ኣብ ገዛና ብምምልላስን ብቴሌፎንን ዘጸናናዕኩምናን ቤተሰብን ፈተውትን ሕሰም ኣይትርከቡ ብምባል ምስጋናና ነቕርብ፡፡

ብዓልቲ ቤቱ ወ/ሮ ኣለም ማሰፍን ምስ ደቀይን ምሉኣት ስድራቤትን

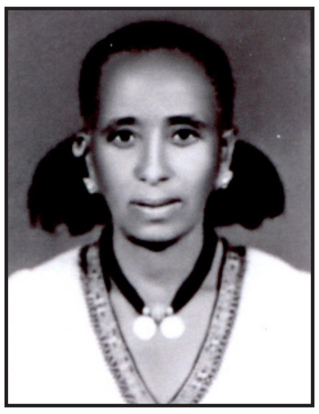

ምስጋና

ብዕረፍቲ እኑፍቕራ ክብርቲ ኣዴና ወ/ሮ ንግስቲ ተኽለሃይማኖት ኢማን፡ ዝተሰመዓና ሓዘን እናገለጽና፡ ምስ ሓመሚት ዝተመላለስኩም፡ ኣብ ጎደይቲ ጉዓም እንዳ ኣቡኑብጹእኣምላክ ዘቃበርኩምና፡ ኣብ ገዛና ብምምልላስን ካብ ወሽጥን ወጻእን ብቴሌፎንን ዘጸናናዕኩምና ልባዊ ምስጋናና እናቕረብና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከምዝዮጸና ንገልጽ፡፡

ውዳን ምሉኣት ስድራቤትን

ኣብ ኣስመራ ናይ ቀደም ዞባ 2 ምም/06 ቁ/ሎታ 1 ቁ.ፓርቸላ 19 ናይ ሕጂ ን/ዞባ ገዛ ባንዳ ከበቢ. ማይጨሆት ዚፕኮድ 1A193 ጎደና 193-3 ቁ.ገዛ 20 ዝርከብ ኣብ ከምሽን ኣባይቲ ብቁ.ምስክር ወረቐት 119835 መወከሲ. ቁጽሪ 133611 ኣብ ቤ/ጽ/ካዳስተር ድማ ብቁ.ንብረት 1BRASM018284/0 ብስም ወ/ሮ ዝፋን ንገሰ ተላ ዝተመዝገበ ገዛ ስለ ዝሸጥክዎ'ሞ ስም ዋንኑ ናብ ስም ዓዳጊ. ከሰጋግር ስለ ዝደለኹ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ. 30 መዓልታት፡ ሕጊ. ብዘእዝዞ ማስረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ'ውን መውዓኢታ ውሳኔ (ይግባይ ተባሂልሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓፕሊክ ኖታርን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስተርን ይቕረብ፡፡ ተቓውሞ እንተዘይቀረቡ ግን ኦርጂናል ሰነዳተይ ኣቕሪበ ጉዳየይ ክፈጸም ምዃነይ እሕብር፡፡

ወ/ሮ ዝፋን ንገሰ ተላ

ልቦናን ፍልስፍናን

ምሉእብርሃን ሃብተገብረኤል

ዓሰራይ ክፋል

ዋሕዚ ዓወት

> “ድሕሪ ሓደ ዓመት፡ በቲ ሎሚ ዘይጀመርካዮ ክትጠዓስ ኢኻ፡፡” - **ሀሬ መብር**
>
> “ንዓወትካ ምጅንባል ጸቡቕ እዩ፡ ካብኡ ንላዕሊ ግዱ
> ኑቲ ካብ ፍሽለትካ እትማሃሮ ኣቓልቦ ክትገብረሉ እዩ ዘገድስ፡፡” - **ቢል ጌትስ**

ንገዛእ ርእስኻ ከም ንጡፍ ተሳታፊ ናይ ከባቢኻ ገይርካ ትቖጽራ እንተ ኼንካ፡ ኑቲ ኣብ ልዕሌኻ ዘጋጥም ጸቡቕ ይኹን ሕማቕ፡ ሓላፍነት ክትወስደሉ ልዑል ትብዖት ኢኻ እተጥሪ፡፡ ኣብ ህይወትካ ዝያዳ ናይ ምቍጽጻር ሓይሊ ይህልወካ፡፡

ዓወትካ ይኹን ፍሽለትካ ቀጥታዊ ወጽኢት ናይ ነፍሲ ወከፍ ንስኻ እትሰርሖን እትሓስቦን እዩ፡፡ ንስኻ እቲ ምንጪ፡ እቲ መመንጨዊ፡ እቲ ማዕቈልን እቲ ርትዕን ናይ ነፍሲ ወከፍ እወታውን ኣሉታውን ነገር ኢኻ፡፡ ብርግጽ እዚ ንኣምር ዓወት ንምንእኣስ ዝበሃል ዘሎ ኣይኮነን፡፡ የጉዳስ ክሳብ ንስኻ ሓላፍነት ናይ ነፍሲ ወከፍ ነገር ክትስከም ፍቓደኛ እትኾውን፡ ናብ ዓወት ከሕተርፃ ዝኽእል ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ተኽእሎኻ ምሕር ትሑት እዩ ዝኸውን፡፡

ብዙሕ ዓወት ከተመዝግብ እንተ ደሊኻ፡ ናይ ነፍሲ ወከፍ ዘጋጠመካ ነገር ሓላፍነት ኣብ ምውሳድ ከተድሓርሕር ግቡእ ኣይኮነን፡፡ እንተ ዘይኪይኑ፡ ንዘበዝሐ ካብ ዓቕምኻን ጸዓትካን ከተጥፍኦ ኢኻ፡፡ ንዓቕምኻን ጸዓትካን እንተ ኣጠቒምካዮ ድማ፡ ናብ ምኽኢት ምሰጋር ኢኻ እተህንደድ፡፡

ኣብ እዚኣ ብደሚቕ ክትስመረላ ዘለዋ፡ “ዓወት ሰቕ ኢሉ እዩ ዘጋጥመካ ወይ ዓወት ንሓደት ሰባት እዩ ዘጋጥም” ዝብል ርድኢት ግጉይ ምዃኑ እዩ፡፡ ዚ ርድኢት ብዘሞርር ክንሰዕሮ ንኽእል ኢና፡፡ ብዙሓት ሰባት ካብ ታሕተዋይ ደረጃ ተበጊሶም፡ ኣብ እቲ ዝለዓለ ደረጃ ዓወት ዝሓኸሩ ኣብ ከባቢና ስለ ዘይሰኣኑ፡ ካብ ተመክሮኦም ክንምሃር ንኽእል ኢና፡፡

ገለ ሰባት ኣብ ሓጺር ግዜ ፊናንሳዊ፡ ኣካላዊ፡ መንፈሳውን ስምዒታውን ዓወት ኣመዝጊቦም ክትርእዮም እንከለኻ፡ ዓወት ንሓደት ሰባት ጥራይ ከም ዝተሓዝአ ኢኻ ትግምቶ፡፡ እቶም ሰባት ኑቲ ዓወት ብሃብም ኣይኮኑን ተቐቢሎሞ፡፡ ንሳቶም ብዝለዓለ ደረጃ ስጉምቲ ስለ ዝወሰዱን ንናይ ነፍሲ ወከፍ ወጽኢት ሓላፍነት ክወስዱ ስለ ዝኸኣሉን እዮም፡ ናብ ዝለዓለ ደረጃ ዓወት ክበጽሑ ክኢሎም ዘለው፡፡

ብህይወትካ ክሳብ ዝሃለኻ - ከም ሰብ ክትሓፅም፡ ኣባላት ስድራ ቤትካ ክሓምሙ፡ ዘይተጸበኻዮ ክሳራ ኪጋጥመካ፡ ሰረቕቲ ክዝምቱኻ … ልዑል ተኽእሎ ኣሎ፡፡ በዚ ከይተሰናበድካ፡ ካብ መንገዲ ዓወት ኩቶ ፊልክት ክትብል ኣይግባእን፡፡

ሓደ ሰብ፡ “ኣነ ናብ ዝኸዶ ቦታ ዋላ እንተ ኸደኩ፡ ኣብኡ ኣነ ኣለኹ፡፡” ኢሉ ነይሩ፡፡ ቀንዲ ትርጉም ናይ እዚ ሓሳብ፡ “ኣነ እቲ ጸገምን እቲ ፍታሕን እየ፡፡” ማለት እዩ፡፡ ከም እዚ ዓይነት ኣመለኻኽታ ከተማዕብል ዓቕሚ እንተ ኣጥሪኻ፡ ንገዛእ ርእስኻ ከም ግዳይ ብምቍጻር ኣይትመኻኸንን ኢኻ፡፡

ንኻልእ ሰብ ወይ ካልእ ነገር ክትወቕስ ንገዛእ ርእስኻ ኣይተፍቕደሉ፡፡ ቢታ ዘሎትካ ዓቕሚ፡ ኑቲ ዘጋጥመካ ጸገም ምስ እትብድሆ ኢኻ፡ ነሪ ፍታሕ ወይ ዓወት ከተመዝግብ እትኽእል፡፡

ንዘኸፉ ዘጋጥመካ ነገር፡ እንታይ ዓይነት ግብረ መልሲ ክትህበሉ ከም ዘለካ ምርጫ ኣሎካ፡፡ ዓወት ጉዕዞ ጥራይ ኣይኮነን፡፡ ብርግጽ ንገለ ሰባት ከምኡ ይመስሎም እዩ፡፡ ዓወት ንስኻ ክትቈጻጸሮን ሓላፍነት ክትወስደሉ እትኽእልን ቀዋሚ ነገር እዩ፡፡

ንዓወት ክትፈጥሮ ወይ ክትገድፎ እቲ ምርጫ ናትካ እዩ፡፡ ኣብ እዛ ዓለም እዚያ ሕፉራትን ክቡራትን ተባሂሎም ዝፍለጡ ሰባት፡ ወትሩ ምርጫኦም ዓወት እዩ፡፡

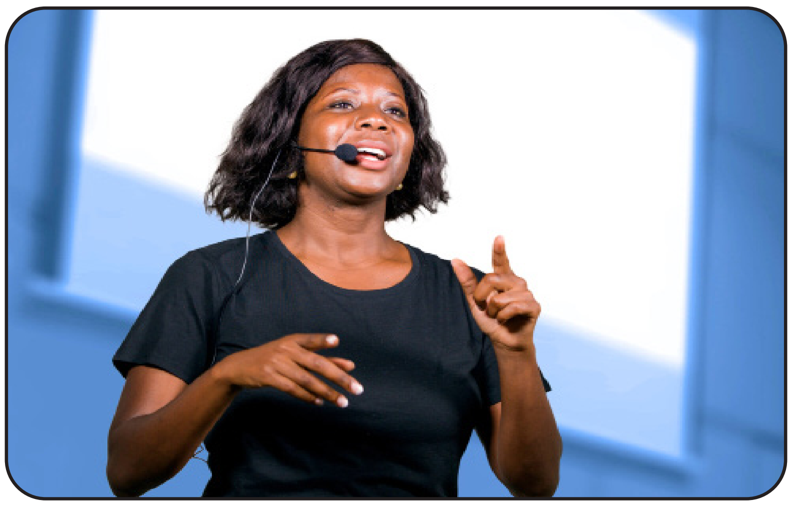

ንፍሲ ወከፍና ተውህቦ ከም ዘለና ክንዘንግዖ ኣይግባእን፡፡ ንተውህቦኦም ምሉእ ብምሉእ ዝጥቀሙ ሰባት፡ እቶም ዝውሓዱ ምዃኖም ብርክት ዝበሉ መጽናዕታውያን ጽሑፋት ኣረጋጊጾምዎ ኣለው፡፡ እቶም ንተውህቦኦም ብዝዮኮቱ ዝጥቀሙ፡ ኣብ መንገዲ ዓወት ክምርሹ ብዙሕ ኣይጸገሙን እዮም፡፡ ከም ወጽኢቱ፡ ኣብ ዓለምና ሕጽረት ዓወት ከም ዘየለ ብዘሞርር የማስክሩ ኣለው፡፡

ንስኻ ንመጠን እትወስዶ ሓላፍነት ክብ ኣብሎ፡፡ ንፍሲ ወከፍ ዘጋጥመካ ክትቈጻጸሮ ፈትን፡፡ ነገራት ሰቕ ኢሎም ኣየጋጥሙኻን እዮም፡፡ ነገራት ብሰንክኻ ወይ ብሳላኻ ከም ዘጋጥሙኻ እመን፡፡ ኣብ ዕለታዊ ህይወት ምስምስ ምቕራብ ኣየዋጽእን እዩ፡፡

ዋሕዚ ዓወት ካልእ ምስጢር የብሉን፡፡ ካብ እቲ ትማሊ ዝበርኾ ንላዕሊ፡ ሎሚ ዝሓሸካ ሰብ ምዃን እዩ፡፡ እቲ ለውጢ ዋላ ንእሽቶ እንተ ኾነ ብዙሕ ዘገድስ ኣይኮነን፡፡ እቲ ምንታይሲ፡ እቲ ሎሚ ዘመዝገብካዮ ንእሽቶ ለውጢ፡ ጽባሕ ካልእ ዓቢ ለውጢ ክወልድ ይኽእል እዩ፡፡

ስጉምቲ ምውሳድ

ዓወት ንኽትፈጥር ስጉምቲ ኣብ ምውሳድ ዓይንኻ ክትሓሲ ከም ዘይብልካ ርዱእ ነገር እዩ፡፡ ገለ ሰባት፡ “ዓወት ንምፍጣር ብልክዕ ክንደይ ዝኣክል ስጉምቲ እዩ ክወሰድ ዘለዎ?” ብማለት ክሓትቱ ይሰምዑ እዮም፡፡

እዚ ቅኑዕ ሕቶ እዩ፡፡ የጉዳስ ከምዚ ዓይነት ሕቶ ዘቕርቡ ገለ ሰባት፡ ብኣቋራጭ ዓወት ክሓፍሱ ባህጊ ዘለዎም እዮም፡፡ ኣብ ባይታ እንተ መጺእና ግዱ ኣተኣማሚኒ ዓወት ብኣቋራጭ ኣይርከብን እዩ፡፡

ዝያዳ ስጉምቲ ክትወስድ እንከለኻ፡ ናይ ምዕዋት ዕድልካ ብኡኡ መጠን እዩ ዝዛይድ፡፡ ኣብ ምፍጣር ዓወት - ዲስፕሊን፡ ቀጻልነትን ንጹርነትን ዘለዎ ስጉምቲ፡ ካብ ዝኾነ ካልእ ነገር ንላዕሊ ወሳኒ ረቛሒ እዩ፡፡

ኑቲ ቅኑዕ መጠን ስጉምቲ ብኸመይ ከም እትቕምሮ ምርዳእ፡ ብድሕሪኡ ቅኑዕ መጠን ስጉምቲ ምውሳድ - ካብ ኣምር፡ ሓሳባት፡ ምህዞን ወጥን ዋጊንን ዝያዳ ከም ዘገድስ ብዙሓት ሊቃውንቲ የዘኻኽሩ፡፡ ጠንቂ ፍሽለት ሙብዝሕትኡ ሰብ፡ ግጉይ መጠን ስጉምቲ ስለ ዝወሰዱ እዮም፡፡

ንስጉምቲ ብቐሊሉ ክንርድኦ ምእንቲ ክጥዕመና፡ ኑቶም ክህልዉ ዝኽእሉ ዕድላት ናብ ኣርባዕተ ምድብ ወይ መጠን ስጉምቲ ክንጥርንፎም ኢና፡፡ እቶም ኣርባዕተ ምርጫታት እንማበኣር፡ እዞም ዝስዕቡ እዮም፡

1. ዋላ ሓንቲ ኣይትስራሕ፡፡
2. ኣዝልቕ ወይ ኣድሓርሕር፡፡
3. ተራ ወይ ማእከላይ መጠን ስጉምቲ ውሰድ፡፡
4. ደርማስ መጠን ስጉምቲ ውሰድ፡፡

ቀዳማይ ንፍሲ ወከፍ ምድብ ክንትንትኖ ምፍታንና፡ ነፍሲ ወከፍ ሰብ ኣብ ዕምሩ ዥም ምድባት ኣብ ዝተፈላለዩ ግዜን ኣብ ዝተፈላለዩ ኩነታትን ከም ዝጥቀመሎም ምግንዛብ ከድልየና እዩ፡፡ ንኣብነት፡ ገለ ሰባት ኣብ ሞያኦም ደርማስ ስጉምቲ ዝጥቀሙ ኣለው፡፡ የጉዳስ ዜግታዊ ግቡኦምን ሓላፍነቶምን ኣብ ምፍጻም የድሓርሕሩ፡፡ ንሳቶም ንጥዕናኦም ዝጠቅም መግቢ ኣብ ምምጋብ ይኹን ኣካላዊ ምንቅስቓስ ኣብ ምግባር ማእከላይ መጠን ስጉምቲ ዝወስዱ ክኾኑ ይኽእሉ፡፡ ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት ከኣ፡ ዋላ ሓንቲ ዘይሰርሑ ክኾኑ ይኽእሉ እዮም፡፡

ሰብ ኣብ እቲ ዝያዳ ወፍሪ ዝገበረሉ ዝያዳ ከም ዘድምዕ ካብ ኩልና ዝተኸወለ ኣይኮነን፡፡ እወ ኣብ እቲ ዝያዳ ኣድህቦ እትገብረሉን ዝያዳ ስጉምቲ ዝወሰድካሉን ኢኻ ዓቢ ዓወት ከተመዝግብ እትኽእል፡፡

ሕማቕ ኣጋጣሚ ኩይኑ፡ ሙብዝሕትና ኣብ እዛ ፕላኔት እንነብር ዘለና ደቂ ሰብ ካብ እቶም ቀዳማይን ካልኣይን ደረጃታት ወይ ምድባት ስጉምቲ ኣይንሓልፍን ኢና ዘለና - ዋላ ሓንቲ ኣይንሰርሕ፡ ምሉእ ብምሉእ ነዝልቕ ወይ ነድሓርሕር፡፡ ነፊዕና እንተ ተባሂልና ከኣ፡ ተራ ስጉምቲ ኣብ ምውሳድ ተሓጺርና ኢና እንርከብ፡፡

እቶም ክልተ ደረጃታት ስጉምቲ (ዋላ ሓንቲ ዘይምስራሕን ምድሕርሓርን) መሰረት ፍሽለት እዮም፡፡ እቲ ሳልሳይ ደረጃ ተራ ወይ ማእከላይ ከኣ ተራ ወጽኢት ከም እተመዝግብ ጥራይ እዩ ዝገብረካ፡፡

እቶም ዝያዳ ዕወታት ሰባት ጥራይ እዮም፡ ደርማስ ስጉምቲ ብምውሳድ ናብ ዝለዓለ ደረጃ ዝሓኸሩ፡፡ ኑቶም ኣርባዕተ ደረጃታት ተግባር እስከ ሓደ ብሓደ ንርአዮም፡ ምእንቲ ብዝያዳ እንታይ ማለት ምዃኖም ክንፈልጦም፡፡ ትርጉሞም እንተ ፈሊጥናዮም፡ ስለምንታይ ኣብ ዝተፈላለዩ መዳይ ናይ ህይወትና ከም እንመርጾም ክርደኣና ይኽእል እዩ፡፡

- እቲ ቀዳማይ ደረጃ ተግባር

“ዋላ ሓንቲ ዘይምስራሕ” ሙብዝሕትኡ ግዜ ተመሪጹ ኣይኮነን፡፡ ንገዛእ ርእስኻ ንቕድሚት ንኽትውንጨፍ ስጉምቲ ዘይምውሳድ ካብ ብዙሕ ነገር ከም ዝሕንቅጸካ ከም ርዱእ ክወሰድ ይኽእል እዩ፡፡ ስጉምቲ ዘይትወስድ እንተ ኼንካ፡ ክትማሃር፡ ክትዕወት፡ ንሽግራትካ ክትቈጻጸር … ኩቶ ኣይትኽእልን ኢኻ፡፡

እቶም ኣብ ዝምድናኦም፡ ሞያኦም ወይ ኣብ እቲ ክጭብጥዎ ዝደልዩ ሕልሞም፡ ዝኾነ ይኹን ስጉምቲ ዘይወስዱ፡ ንዝኾነ ኣብ ልዕሊኦም ዝወርድ ነገር ክቕበሉ ድሉዋት እዮም ዝኾኑ፡፡

ንገለ ሰባት ስጉምቲ ዘይምውሳድ፡ ከም ጸዓት፡ ጻዕሪ ወይ ስራሕ ዘይሓትት ገይሮም እዮም ዝሓስብዎ፡፡ ኑናይ ደረጃ ተግባር ስጉምቲ ትወስድ ብዘየገድስ፡ ነፍሲ ወከፎም በበናቶም መንገዲ ጻዕርን ስራሕን ይሓትቱ እዮም፡፡

ዋላ ሓንቲ ስጉምቲ ከም ዘይትወስድ ዘለኻ ዝሕብሩኻ ገለ ምልክታት ኣለው፡፡ ንሳቶም ከኣ - ምስልካይ፡ ምልህዛዝ (lethargy)፡ ምስትርሓው፡ ዕላማ ዘይምህላው፡ … ክጥቀሱ ይኽእሉ፡፡ ኣብ እዚ ጉጅለ ዝምደቡ ሰባት፡ ንግዜኦምን ጸዓቶምን ንኸለው ከንጎታቶም ምኽኑይ ኣብ ምግባር እዮም ዘጥፍእዎ፡፡ ዚ ንምግባር እዩ እምበኣር፡ ልክዕ ከም እቶም ካልኦት ደረጃታት ተግባር ጸዓትን ጻዕርን ዝሓትቶም፡፡

እቶም ዋላ ሓንቲ ስጉምቲ ዘይወስዱ ሰባት፡ ምእንቲ ንግሆ ክተተንስኦም ንፀዓቶም ወይ ሞባይሎም ይመልእዋ እዮም፡፡ እታ ሞባይሎም ወይ ሰዓቶም ኣብ ቈጻሪኣ ፍሉይ ድምጺ ብምግባር፡ ካብ ድቃሶም ንኽበራብሩ ትገብሮም፡፡ ንሳቶም ግዱ ኑቲ ድምጺ ኣጥፊኦም ገለ ምኽንያት ብምፍጣር ኣብ ዓራቶም ድቃሶም ይቕጽሉ፡፡

ኣብ እዚ መዳይ ስጉምቲ ዘይወስዱ እዮም ዝመስሉ፡፡ እቲ ሓቂ ግዱ ብኣንጻሩ እዩ፡፡ ካብ ድቃሶም ንኸይትንስኡ፡ ማእለያ ዘይብሉ ጸዓት እዮም ዘህልኹ፡፡ ክንዲ ዝኾነ እዮም ድማ፡ ዋላ ደንጕዮም ካብ ድቃሶም ክትንስኡ እንከለው፡ ኩሉ ኣካላቶምን ኣእምሮኦምን ረሺሽ ዝበሎም፡፡

ንስራሕካ ምኽሳር ንክዕሉ እኳ፡ ስራሕ እዩ፡፡ እንተ ዘይሰራሕካ፡ ኣይተፍናን ኢኻ፡፡ ዚ ንኽተመኽኒ እትፈጥሮ ምኽንያት ንክዕሉ ከቢድ ስራሕ እዩ፡፡ እንተ ዘይሰራሕካ፡ ናይ ስራሕ ዕብየት ከም ዘይትረኽብ ርዱእ ነገር እዩ፡፡ በዚ ሕማቕ ተግባርካ ክትጠዓስ ትኽእል ኢኻ፡፡ ኑቲ ሎሚ ዓመት ዝኸሰርካዮ ንኽትትክኦ ግዱ ካብ መሳርሕትኻ ልዕሊ ዕጽፊ ክትሰርሕ ኢኻ እትቕሰብ፡፡

ኣብ ዝቕጽል ዓመት ኣበርቲዕካ ክትሰርሕ ወጥን ከም ዘሎካ፡ ኣቕዲምካ ንብዮልቲ ቤትካን ዓርከ መሓዙትካን ከተእምን ብዙሕ ጸዓት ይሓትተካ፡፡ ብድሕሪኡ ንመሳርሕትኻን ናይ ቀረባ ሓለፊኻን ከተእምን ተመሳሳሊ ጻዕሪ ይሓትተካ፡፡ ብዓብኡ ድማ፡ ብዘሞርር ተዓጻጺፌ ጻዕሪ ክትገብር የድልየካ፡፡

እቲ ናእዳ ዘይረኸባ ትሕቲ መሳርሕቱ ዝኾነልን ሰራሕተኛ፡ ናብ ንብረት ንኽምለስ ማእለያ ዘይብሉ ጸዓት የህልኽ፡፡ “ንዓይ እኮ ሓለፍተይን መሳርሕተይን ኣብ ስርሐይ ኣይኣምኑለይን እዮም፡፡” ዝብል ስምዒት ስለ ዝሓቖፈ፡ ዝያዳ መሳርሕቱ ክዝለኽ እዩ ዝርኢ፡፡ ሙብዝሕትኡ ግዜ “ድሕሪ ማይ ናብ በዓቲ” ስለ ዝኾነ ግዱ ማይ ዓሚኹም እዩም ዝርከብ፡፡

እቶም ኣብ ስራሖም ዋላ ሓንቲ ዘይገብሩ ኣብ ካልእ ብዙሕ ዘየገድሶም ጉዳይ ደርማስ ዝኾነ ስጉምቲ ክወስዱ ኢኻ እትርእዮም፡፡ ንኣብነት ኣብ ቀማር ምጽዋት፡ ዕላል ጻወታ፡ ፊልም ኣብ ምርኣይ … ማእለያ ዘይብሉ ጸዓት የጥፍኡ፡፡

ወዮም ዋላ ሓንቲ ዘይሰርሑ ሰባት ንኣባላት ስድራ ቤቶምን ዓርከ መሓዙቶምን ኣብ ህይወቶም እምበዛ ሕጉሳትን ዕጉባትን ምዃኖም እዮም ዘለልዎም፡፡ ብኣዘራርባኦም ነፍሲ ወከፍ ሰማዒኦም እዩ ዝደናገር፡፡ እቲ ምንታይሲ፡ ህይወቶም ጉደሎ ምዃኑ ዝኾነ ሰብ ከቕልቦ ይኽእል እዩ፡፡

> “ሸክቶኻ ሳዕሲ ግበር፡፡ ክሳብ ኣብኡ እትበጽሕ ኩቶ ደው ኣይትበል፡፡”
> - **ቦ ጃክሰን**
> “ካብ ዝኾነ ካልእ ሰብ ንላዕሊ ክሰዓሰ ኣይደልን እየ፡፡ ካብ ገዛእ ርእሰይ ንላዕሊ ጥራይ እየ ክሰዓሰ ዝደሊ፡፡” - **ኣሬፍና ሄሬምዝን**

ይቕጽል

ርእይቶ

ሱልጣን መሓመድሰዒድ ዑመር

2ይን መወዳእታን ክፋል

ኢትዮጵያ፡ ስነ-መጉት ሃገርነትን መዋቕራዊ ወጥርን

ኣብ ቀዳማይ ክፋል ናይዚ ጽሑፍ'ዚ ዝተገልጹ ኣብ ኢትዮጵያን ሶማልያን ዘሎ ኢትኒክን ቋንቋን ማሰረት ዝገበረ ኣገዛዝባ ምሕደራ፡ ኣብዚ ሰዓት'ዚ ዝፃዊ ሰላም ካብ ዝሓላልኹ ዘለዉ ቀንዲ ጭቕታት ከይናም ንረኽቦም ጉዳያት እያም።

ኣብዚ መዳይ ተራ መንግስቲ ኤርትራ፥ ዋላ'ውን ብመራሕቲ እተን ሃገራት ቀጻሊ ናይ ምጥላምን ጭውያ ኣጀንዳን እንተ ገጠሞ፡ ንዝተዘርገ መዘርዕ ናይ'ዘን ክልተ ሃገራት ናብ ብቑዕ ቀዅመና ንምምላስ ኩሉ መዳያዊ ደገፍ ካብ ምምጣው ደኺሙን ሰልኪዩን ኣይፈልጥን። ምኽንያቱ ውሽጣዊ ሰላምን ምርግጋእን ናይ'ዘን ጕረባብቲ ሃገራት ኣገዳሲ ቅድመ ኩነት ዝፃዊ ሰላምን ምርግጋእን ቀጺሉ'ውን ንመርሓ ዕብየትን ልምዓትን ኤርትራ'ውን ኣገዳስነቱ ልዑል ስለዝኾነ። በዚ ዝተገልጸ መቓን ኣተሓሳስባ፡ ኣብ ኤርትራ ናይ ባዶ እኩብ ጸወታ ቦታ የብሉን። ኑቲ ኣብ ልዕሊ ህዝብን መንግስትን ኤርትራ ዝተፈጸመ ዓመጽን በደልን እናኣወዓወዐ ከም ዓንዲ መንነቱ ገይሩ ብምቕራጽ፡ ኣብ ጽልኢ ዝያዳ ክረብሕ ሓሰቡ'ውን ኣይፈልጥን። ከም መርኣያ ናይዚ ድማ ምፍራስ ኢትዮጵያ ዘመላኽት ተርእዮ ኣብ ዘጋጥመሉ ኩነታት፡ ኑቲ ሃገራዊ ማእከል ክጸንዕን እታ ሃገር ከይትፈርስ ክከላኸልን ዋጋ ከም ዝኸፈለ መሰክሩለይ ዘዩድልዮ ጉዳይ እዩ። እዚ ድማ ከም ህዝብን ሃገርን ንዝላቒ ሰላም ዞባናን ጉደቦናን ዘለና ተወፋይነት ብግብሪ ዘርኢዩ እዩ።

ፍሩይ ኣበኑት ናይዚ መርኣያ፡ ኤርትራ ምስታ ኣብ ዝተፈላለየ እዋናት ክትጸውየሉ'ውን ዘሰገድግድ ግፍዕታት ኣብ ልዕሊ ህዝባ ዝፈጸመት ኢትዮጵያ፡ ናይ ስርዓታት ግጉይ ፖሊሲ እምበር ካብ ህዝባዊ ጽልኢ ዝበገሰ ተግባራት ኣይኮነን ካብ ዝብል ስሩት እምነት ብምብጋሱ፡ ክንዮ ጽልኢ ብምቅማት ክሳብ ለይቲ ሎሚ ዋጋ ትኸፍለሉ ጉዳይ እንተሎ ጉዳይ ኢትዮጵያ እዩ። ስለዝኾነ'ዩ ከኣ ኣብ ኢትዮጵያ ኑቲ ጸኒሑ፥ ቡካሊ መርሓ ዘመዓራሪ ናይ ኣተሓሳስባ ለውጢ ኣብ ዝኸሰተሉ ኣጋጣሚ፡ ኑቲ ዕድል ተጠቒምካ ንዝበረኸ ሰላምን ሕድሕዳዊ ምድግጋፍን ዝድርኽ ምቅሉል ግብረ መልሲ ክወሃብ ናይ ወርትግ ተግባራት መንግስቲ ኤርትራ ዝኾነ።

እቲ ኣብዚ ሕጂ እዋን፥ ን30 ዓመታት ዝደንገየ ግን ከኣ ኑቲ ፍጹም ውድቀት ዝእመን ሃገራዊ ዘተ ኢትዮጵያውያን ክካየድ እዩ ዝብል ኣጀንዳ ክትሰምዑ፡ ከም ደላይ ጽቡቕ ህዝቢ ኢትዮጵያን ዞባናን ዓጀብ ዘዩብል ኣይኮነን። እንተኾነ ሰማግር ናብ ጂኦግራፈያዊ ፌደራሊዝምን ካልእን ዝብሉ ኣርእስታት ኣብዚ ናይ ዘተ መኣዲ ክሕቱፉ ደዩም፥ ኢትዮጵያውያን ኣብ ክዉንነት ምርኩስ ዝገበረ ሓቀኛ ንዓብ ኣብቲ ሜዳ ዘተ ክህሉዎም ደዩ ኣይክህሉዎምን፥ እቲ መድረኽ ዝምልሶ ሕቶ ኮይኑ፡ ኑቲ ታሪኻዊ ጌጋ ምእራም ተበግሶ ምጅማሩ ግን ሓደ ነገር እዩ።

እዚ ብገለ ኢትዮጵያውያን ዝበጋገስ ዘሎ ናይ ዘተ መድረኽ'ዚ፡ ኑቲ ብመገዲ ሰልፊ ብልጽግና ዝካየድ ዘሎ ኣንፈቱ ዝሰሓተ ኣሰፋሕፋሓ፡ ኣጋውል ንጹጋም ገዲፍካ ቡቲ ቅኑዕ ኣገባብ ክዕወት እንተኽኢሉ፥ ኑቲ ናይ 1994 ፈተነ ህንጻት ሃገር ብኣድማዒ መንገዲ ዘኽልስ ተኽእሎታት ክፈጥር እዩ። ብኡ ኣቢሉ ድማ ኑቲ ጸኒሕ ብዞራዊ መንነት ብሃገራዊ ዜግነት ብምትካእ፡ "ኢትዮጵያዊ" ምዃን ካልኣይ ደረጃ ዘይኮነ ቀዳማይ ፖለቲካዊ መንነት ናብ ዝኾነሉ ሞዴል ንምስግጋር ሓጋዚ ስጉምቲ ክኸውን እዩ።

እዚ ዝተገልጸ ባህጊ ብርሃን መዓልቲ ክርእዩ እንተኾይኑ ግን፥ መሰረት እዚ ተተሊሙ ዘሎ ሃገራዊ ዘተ፥ "እቲ ኣብ 1994 ዝተዋህበ ምኽሪ፥ ብግቡእ ተሰሪሑሉ ነይሩ እንተዝኸውን፥ ቀርኒ ኣፍሪቃ ኣብ ሓዊድ ዘላቒ ምትሕግጋዝ ረጊጹ ኣብ መገዲ ወህደት ናይ 30 ዓመታት ታሪኽ ሃልዩዎ፥ ኣብ ክንዲ ናብ ሕሉፍ ምብትታን ናብ ወሁድ ምትሕቛቛፍ ምሰገረ፥" ካብ ዝብል መበገሲ ሓቂ ክነቅል ኣለዎ። እዚ ድማ ኑቲ ብሻግሕታት "ንታሪኻዊ ጌጋታት፥ መኣረምታ ክንገብረሉ ኢና፥" ዝብል ኣጣዑዲ ሃቐናታት ምስፍሕፋሕ ንምርዋይ ዘይኮነ፥ ንዳግመ ሰርርዕ ስርዓት ምሕደራ ዘቋመት ምስ ዝኸውን ጥራይ እዩ።

ኑቲ ኣብ 1994 ዝተተኽለ ብግዜ ዝፍንጀር ቦምብ፥ ኣብ ዝሓለፈ 30 ዓመታት ካብ ዘጋጠሙ ልሉያትን ዓበይትን ፍጻመታት ብምምልካት ኑቲ ጠንቂን ሳዕቤንን ክንደህስስ ከኽእለና እዩ።

እዚ ሕገ መንግስቲ'ዚ፥ ክልላት ናይ ገዛእ ርእሰን ወተሃደራውን ጸጥታውን መዋቕራት ክውንና ቀጺለን'ውን ናብ ደረጃ "ፍሉይ ሓይሊ" ክሰጋገራ ዘኽእል ፍሉይ መሰል ዝሁብ እዩ። እዚ ድማ ብቐንዱ እታ ሃገር ልኡላውነታን ቀጻልነታ ንምውሓስን ኣብ እተካይዶ ጻዕሪ ዘገልግል ሓደን ወሁድን ሃገራዊ ሰራዊት ኣብ ክንዲ ትሃንጽ፥ ልዑል ተወፋይነት ንብዞራዊ ክልላዊ መንግስቱዎም ዘለዎም ዓሰርተ ሓደ ዞባዊ ሰራዊት ከም ዝህልዉ ዝገበረ ኩነታት እዩ ፈጢሩ።

ኣብ ዓመት 2017-18 ኣብ መንጎ ዝዓበየ ብዞራዊ ክልላት ኦሮምያን ሶማልን ዘጋጠመ ግርጭት ሓደ ኣበኑት ናይዚ ዝተገልጸ ኩነታት እዩ። እዚ ጕንጺ'ዚ፥ ድሕሪ እቲ ናይ ምንዳፍ ሕገ መንግስቲ፥ ኣብ መንጎ እዞም ክልተ ህዝብታት፥ ንብዞራዊ ኣቃውማኦም ኣብ ግምት ብምእታው ዝተሓንጸጸ ዶብ ዝተሳበበ እዩ። ሓድሕድ ክልላት ሕገ መንግስቲ ብዘፍቅደለን መሰል መሰረት ፍሉይ ሓይሊ ዝተሰመዩ ክልላዊ ወተሃደራዊ መዋቕር ወኒነን ብምጽንሐን ኑቲ ዝተላዕለ ናይ ጺጋታት ክርክር ብኢደ-ወነን ክፈትሓ እየን ተበጊሰን። እዚ ብዞራዊ ዶባት ዝጠንቁ ግርጭት፥ ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ኣስታት 1.1 ሚልዮን ዝቑጸሮም ዜጋታት ኢትዮጵያ፥ ኣብ ውሽጢ ሃገሮም (Internally Displaced Persons IDP) ከም ዝመዛበሉ ገይሩ። እዚ ተርእዮ'ዚ፥ ዜጋታት ናይታ ሃገር (ኣብታ ሃገር) እዚ ሕገ-መንግስቲ'ዚ ብዘኸደፎ ሕጊ ኣቢሉ፥ ዜጋታት ካብ ብዞራዊ ግዝኣቶም ወጻኢ ውሕስነት ክረኽቡሉ ዘኽእሎም ስርዓት ከምዘየለ ዘርኢ ክስተት እዩ። ሓደ ወዲ ብዞረ ኦሮምያ ኣብ ክልል ሶማልያ ክንቀሳቐስ ይኹን ክነብር ውሕስነት ከም ዘይብሉን ናይ ካልኣይ ዜጋ ስምዒት ከም ዝሕዝን ዘርኢ እዩ።

ብተወሳኺ ካብ ዓመት 2023 ክሳብ ኣብዚ ዘለናዮ ሰዓት ኣብ ዝሓለፉ ዓመታት ኣብ ክልል ኣምሓራን ኦሮምያን ዝካየድ ዘሎ ብናዕቢ ዝተማእከለ ጕንጽን ኩናትን ፍሩይ መርኣያ ፍርሰት ናይቲ ኣብ 1994 ዝተተኽለ ፌደራላዊ ኣገባብ ዝደንገነ ማሕበራዊ ውዕል (Social Contract) እዩ። ስለዚ ከኣ እዩ ካብዚ ሃገራዊ ናይ ዘተ መድብ ዝህሉ ትጽቢት፥ ከም ካልእ ተራ ንሃልኪ ህዝባዊ ርክባት ዝካየድ ኣኼባ ዘይኮነ፥ ዘላቒ ፍታሕ ከምጽእ እንተደኣ ኮይኑ፥ ነታ ኣብ ቀረና መገዲ ዘላ ኢትዮጵያ ኣጋጢምዋ ካብ ዘሎ ዓዘቕቲ ዘገላግል ክኸውን ዝድለ። ነዚ ንምዕዋት፥ እዚ ብዞራዊ ብዙሕነት ከመሓደር ተባሂሉ ዝተሃንጸ ውጥን ካልእ ዘዩድሊ ሞዛይካዊ ሕብሪ ዘለዎ ግርጭታት ከም ዘፍረየ ምእማንን ንክዉንነት ኣድካ ምሃብን ኣገዳስነቱ ዕዙዝ ይኸውን። ሕጂ ክግበር ንዝድለ ለውጢ ድማ፥ ኣብቲ ህሉው ክልተ ዝበልሖ ሴፍ ቅዋም ኢትዮጵያ ናይ ፖሊሲ ለውጢ ምግባር ዘይኮነ፥ ኑቲ ቅርጻዊ ውድቀት ናይታ ሃገር ኣፍልጦ ምሃብ እዩ። ምኽንያቱ እቲ ናይ '94' ትልሚ፥ ፈሺሉ ጥራይ ኣይኮነን ምሕዱራት ቅልውላዋት'ውን ፈጢሩ እዩ።

ቀጺሉ ዝስዕብ መስርሕ፥ ኑቲ ኣብ ጂኦግራፍ ብዞራት ሰረት ዝገበረ ፌደራላዊ ስርዓት ኢትዮጵያ፥ ናብ ሃገራዊ ዜግነት ምስግጋሩ ሓደን እንኮን ፍታሕ ናይቲ ህሉው ቅልውላው እዩ። በዚ መንጽር እቲ ብፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ቅድሚ 32 ዓመታት ዝተወሃበ ምኽሪ፥ ነዚ ሎሚ ክካየድ ተወጢኑ ዘሎ ዘተ ምኽንያት ከም ዝኾነ ምርዳእ ኣገዳሲ እዩ። እዚ ግን ኑቲ "ሃገር ምህናጽ ዝከኣል ኣብ ሓባራዊ ባይታ ሕጊ እምበር፥ ኣብ ዝቀያየር

Organised political violence, April 2018-August 2022
Conflict areas
Source: Ethiopia Peace Observatory
The Economist

ጽልዋ ብዞራዊ መንነት ኣይኮነን" ዝሕመረቱ ምኽሪ ካብቲ ህሉው ሰንካም ንጥፈታት ብምሕያብ ጥራይ እዩ ክዕወት ዝኽእል። እቲ ሕጂ ኣብ ስልጣን ዘሎ መንግስቲ ኢትዮጵያ ከኣ፥ ግዜ ደኣ ከይቀድሞ እምበር፥ ብዞራዊ መንነት ናብ ግዝኣታዊ ዶብ ብምቕያር፥ ነፍሲ ወከፍ ከቡብያዊ ዘይምርድዳእ ኣብ መወዳእታ ናብ ሃገራዊ ወይ ዞባዊ ቅልውላው ከምዘይዓቢ ክገብር እንተዘኽእል ነታ ሃገርን ህዝባን ዓቢ ሩፍታ ምፈጠረ።

እዚ ዝተገልጸ ክግበር እንተደኣ ኺኢሉ፥ እቲ ኣብ 2026 ክካየድ ዝሕሰብ ሃገራዊ ዘተ ኢትዮጵያውያን፥ ኑቲ ኣብ 1994 ናብታ ሃገር ዝኣተወ ሕማም ከም ፍቱን መድሃኒት ከገልግል እዩ። እቲ ቅድሚ ሰላሳ ዓመታት ዕሽሽ ዝተባህለ መጠንቀቕታን ምኽርን ከኣ ሎሚ ንታሪኻዊ ሰላም ቀርኒ ኣፍሪቃ ርሒብ ዕድል ክርሕ ይኽእል እዩ። ምኽንያቱ ህዝብታት መላእ ዞባና፥ ካብቲ ኣብ ብዞር/ዓሌት ሰረት ዝገበረ ኣገባብ ምክፍፋል ምሕደራ ናይ ኢትዮጵያን ሶማልያን ተመኪሮ፥ ዘላቒ ሰላም ዘለዎ ሃገር ክህነጽ ከም ዘይከኣል ተማሂሩ እዩ። እዚ ሕጂ ኣብ ሱዳን ተኸሲቱ ዘሎ ቅልውላው እውን ተወሳኺ ትምህርቲ እዩ። ክንዲ ዝኾነ እቲ ዝቕጽል መርሓኡ ኣብቲ "መንግስቲ ናይ ኩሉ እንተኾይኑ፥ ናይ ማንም ኣይኮነን፥ 'ኩሉ ሰብ' መጀመርታ ከም ዜጋ፥ ቀጺሉ ድማ ከም ኣባል ሓደ ብዞር/ኣውራጃ/ቀቢላ ጥራይ እንተዘይተገለጸ፥" ዝብል ወድዓዊ እምነት ሰረት ዝገበረ ስርዓተ ምሕደራኡ ክሃንጽን ናብ ናይ ሓቢርካን ተደጋጊፍካን ዝረጋገጽ መርሓ ዕብየትን ልምዓትን ክሰጋገርን እዩ። እቲ ኣብ ዞባና ን30 ዓመታት ዝኣከለ ምዝንባልን ደውታን ዝፈጠሮ ቀስሊ ድማ ክሓዊ እዩ።

ኣብ መደምደምታ ብሰሪ'ዚ ዝተገልጸ ግጉይ ናይ ህንጻት ሃገር መስርሕ፥ ኣብታ ሃገር ዘጋጥም ዘሎ ውሽጣዊ ቅልውላዋት ንህዝቢ ናይታ ሃገር ካብ ሰእኑት ኣፍደገ ባሕሪ ንላዕሊ ንህይወቱ ዝፈታተን ቅጽበታዊ ሓደጋ ኣሰዒቡሉ እዩ። በዚ ድማ እዩ ኢትዮጵያ ብናይ ምስፍሕፋሕ ሕማም ኣብ ክንዲ ንልዕልና ሕጊ ክትረግጽ ትፍትን ውሽጣዊ ቀዳምነታን ህጹጽ ድሌታት ህዝባን ክትሓቀፍ እንተትፍትን ክንደይ ምመሓረ ዝበሃል።

ሰልፊ ብልጽግና፥ ኑቲ ምስ ናይ ህልውና ጉዳይ ዝቖረጸ ናይ ኣፍደገ ባሕሪ ፕሮፖጋንዳ፥ ብቐንዱ ኣቓልቦ ሓፋሽ ካብቲ እናወሰኸ ዝኸይድ ዘሎ ውሽጣዊ ቅልውላው ናይታ ሃገር ንምዝንባል ዓሊሙ ዝፈጥሮ ዘሎ ምዃኑ ንኸሉ ርዱእ ኮይኑ ኣሎ። እዚ ድማ ንቀይሕ ባሕሪ ከም መበራበሪ ግዚያዊ ስምዒት፥ ንሓባራዊ ሃገራዊ ዕላማ ዝጥርንፍ ኣገባብ ኢሉ ዝኣመነሉ ዲስኩር እዩ ብቐጻሊ ዘጋውሕ ዘሎ። እንተኾነ ግን ዘላቒ ሓድነትን ሓባራዊ ሃገራዊ ዕላማን በዚ መገዲ ክረጋገጽ ዝኽእል ዘይኮነ፥ መዋቕራዊ ውድቀት መንግስትነትን ሃገርነትን ብምፍዋስ ጥራይ እዩ ዝረጋገጽ።

ዳየሪ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ዝኽሪ ፈንቅልን ዝኽሪ ኣቦይን

ለካቲት 2024
10:30 ድ.ቐ.

ፍትውቲ ዳየረ፡ መቸም ዝኽሪ ወርሒ ለካቲትን ስርሒት ፈንቅልን ኣብ ገዛና ፍሉይ ተዘክሮ ከም ዘለወን ኣይትስሕትዮን ኢኺ። ምኽንያቱ፡ ካልኣይተይ ስለዝኾንኩ ኮሉ ናይ ገዛና ታሪኽ ኣብ ውሽጥኺ ስለ ዘሎ። ሎሚ'ውን ካብኡ ብዝይፍለ ዝኽሪ ኣቦይ እየ ክደግመልኪ። እወ ዝኽሪ እቲ ዝሕበሉን ዝኹርዖሉን ዘይፈልጦ ግን ከኣ ዝናፍቖ ኣቦይ እየ ክደግመልኪ።

ከተማ ባጽዕ ክትጽዋዕ ከላ ከምዚ ንዓይ ብፍሉይ ትብጽሓኒ ኮይኑ'ዩ ዝስምዓኒ። ደፋር'ዶ ትብልኒ ኣለኺ፣ ኣይተጋገኽን። ምኽንያቱ ብስራሕ ምዝንጋዕ ክንከይድ ከለና ብዝርኣኹዎ ኮሉ ክዘናጋዕ እዩ ዝኸይድ ነይሩ። ንዓይ ግን ካልእ ሕልፍ ዝበለ ምስ ባጽዕ ዝተሓሓዘ ታሪኽ ነይሩኒ፣ ታሪኽ ኣቦይ። ንስለ ናጽነት ኤርትራ፡ ኣብ ስርሒት ፈንቅል ዝተሰውአ ኣቦይ። ባጽዕ ምምጽኣይ ኮሉ ግዜ ሕርኽርኽ ዝብለኒ ጉዳይ ነይሩ። ንሱ ከኣ ዝተሰውኣሉ ቦታን ዛንታን ብልክዕ ዝነግረኒ ሰብ ብዘይ ምርካበይ። ሎሚ ግን ዳየረይ ውሽጠይ ሓጉስን

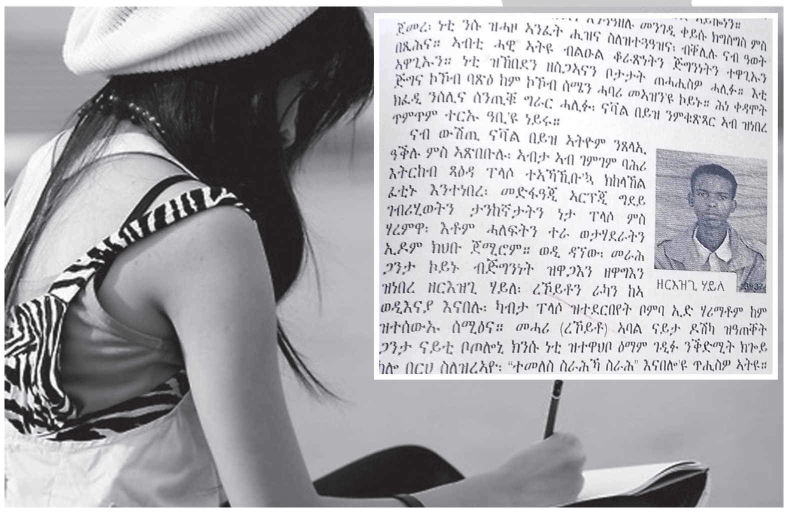

ሩፍታን'ዩ ተሰሚዑዎ ዘሎ። ሓንቲ ብጸይቲ ኣቦይ ኣብ ሓንቲ 'ምስክር ጽንዓት' ትብል ብዓንደመስቀል ክፍለ ዝተጻሕፈት ሓዳስ መጽሓፍ፡ ዛንታ ኣቦይ ከም ዝተጻሕፈ ነጊራኒ። ክይደንጐኹ ክገዝኣ ሃሪፈ'የ ከይደ። ዳርጋ ኣብተን ክትህሉወለን እትኽእል መሸጣ መጽሓፍቲ ደልየ ኣይረኸብኩዋን።

ሞያዊ ስልጠና ኣብ ዝወስደሉ ዘለኹ ቤት ትምህርቲ ብዕላል ዕላል ምስ መምህረይ መምህር ፋኑስ መጽሓፍ ክገዝእ ደልየ ከም ዘስኣንኩዋ ኣዕለልኩዎ። ክገርመኪ ትግሊ ኢና ኣዕሊልና። ሎሚ መምህረይ 'ሳርፕራይዝ' እየ ገይሩኒ፡ መምህረይ ንደራሲ እዛ መጽሓፍ ከም ዝፈልጦን ኣብ ዕለተ መመረቕታ መጽሓፍ ተሳቲፉ ብደራሲ ዝተፈረመት ዝገዝኣ መጽሓፍ ከም ሀያብ ኣበርኪቱለይ። ንመምህረይ ናይ ምስጋና ቃላት እየ ዝስእኑሉ። መጽሓፊይ ሒዘ ንገዛይ። ተዛዊኸ ገናጺለ ናብታ ኣብ ገጽ 223 ትርከብ ናይ ኣቦይ ስእልን ምስ ብጾቱ ዝገበሩዎ ጅግንነትን እትገልጽ ገጽ'የ ገንጺለ። ኣቦይ ኣብ ናፕል በይዚ ኣብ ዕለት 11/02/1990፡ ንቲ ኣብ ገምገም ባሕሪ ዘላ ጸዕዳ ፖላሶ ተኣኻኺቡ ዝዋጋእ ዝነበረ ጸላኢ ኣብ ምድምሳስ እንክለዉ ዝተደርበየሎም ቡምባ ምስ ብጾቱ ብጅግንነት ከም ዝተሰውአ ተዘንቱ ጽሑፍ'የ ረኺበ።

ተዋጊኡ ዘዋግእ ጅግና ምንባርካ ፈሊጠ። ብትብዓትካ ተሓቢነን ኩሪዐን። እንቋዕ ጓልካ ኮንኩ። ነታ መጽሓፍ ሒዘያ ነቢጸ ንብዓት ሓቢነ። ሳላ ናታትኩም መስዋእቲ ኤርትራና ናጽነታ ረኺባ ወናኒት መሬታን ባሕራን ኮይና፡ ብድሕሬኹም'ውን ንናጽነታ ዘውሕሱ ብዙሓት ጀጋኑ ፈርዮም ሕፍርትን ዘይትድፈርን ሃገር እያ ኮይና። ኣነ ጓልካ ከኣ ኣብ ኣሰርካ ተማሂረ ንብኣይ ኣብ ምፍጻም ዓቕመይ ዘፍቅዶ ንምብርካት ኣብ ዝተመደብኩሉ ቦታ ይሰርሕ ኣለኹ። ኣነ'ውን ኣብ ህይወት ዝገጠመኒ ፈተና፡ ወዲቐ ከም ዝትስእ ኣሚነ ንቕድሚት ዝግስግስ ንፍዕቲ ኩነልካ። ድሮ ኣቦሓጎ ኳንካ ወደይ'ውን ቡቲ ትግርኛ ዘየጽረየ ጥዑም ልሳኑ "ባባሓጎይ ጅግና'ዩ፡" ክብል ጀሚሩ። ዝኽሪ ፈንቅልን ኣቦይን ናይ ሎሚ ስምዒታተይን ነዚ ይመስል ዳየረይ፡ ብሩኽ ለይቲ።

ሄለን ዘርእዝጊ

ህይወተይ ከም ፊልም

ሰኑይ 03 ሕዳር 2025

9:33 - ኣምበይቶ -

ክመይ ሓዲርኪ ዳየረይ ሽኮር፡ ብዙሕ ዝተንጠልጠለ እሞ መዕለቢኡ ሓደኡ ክፍልዋ ዝደለየ ናይ መወዳእታ ኩይኑ ዝስምዓኒ ነገር ኢጋጢሙኒ ኣሎ። ዝግግግግግ ድሕሪ ዋንጫ! ተፃዊኸ ይኸውን፡ መደብ ኣምላኽ ይኸውን፡ ተጋግየ እኸውን፡ ንብሰይ ነጊሩኒ ይኸውን፣ ዝፈልጦ ነገር የብለይን። ብተኣምር ግን እዛ ሕጂ ከም ኣልማዝ ዝነብር ዘለኹ ህይወት፡ ከም ፊልም ካብ ንብሰይ ወጺኣ ኣብ ህዋ ንህይወተይ እንተ ዝርእያ እሞ፡ ከም ኣብ ሞባይለይ ዝገብሮ ቀሩብ ኣሕልፍ ኣሕልፍ ኣቢለ መጸኢየይ እንተ ዝፈልጥ ደስ ምበለኒ። ጨምለቕለቕ ዝመልአ ህይወት መወዳእታኡ ሰላምን ጽቡቕ ምዝዛምን ዝህብ እንተ ዝኾነለይ ክንደይ ጽቡቕ ነይሩ፣ ኣምላኽ እንታይ ይሰእኖ ኩይኑ።

ኣየ ኣማኑኤል

ዕምበባይ ናፈቐ...!

20 ጥቅምቲ 2012
ኣብ ጽምዋ ገዛይ 11:30 ድ.ቐ.

ምስ ዕምባባ ዓይነይ ተፈላሊና ሕጂ ንገዛ ኣትየ፡፡ ክሳብ ገዛ ዝበጽሕ ብዙሕ እናሓሰብኩ'የ መጺአ። እቲ ዝሓሰቦ ምስ ባህገይ ዝተሓሓዘ ሕልሚ ዝመስል እንተታት እዩ ነይሩ። ኣዝዩ ምቁር፡ እናሻዕ ክትሓስቦ ባህታን ቀሳነትን ዝፈጥረልካ ድማ'ዩ። በዚ ሓሳባት ተደሪኸ'የ መስለኒ ንብዙሕ ሕቶታተይ ዝተመለሰለይ ኩይኑ ዝስምዓኒ ዘሎ። እምብዛ ደለየዮ ግዲ ኩይኑ ካብ ሓሳበይ ዝኹልፈኒ ኣጋጣሚ ጸሊኢየ። ገዛና ክይተፈለጠኒ በጺሐ። ብራሐቅ ኣማርር ከም ዘይነበርኩ፡ ሕጂ ካብ ምቁር ሓሳበይ ስለ ዝኹለፈኒ ክርሕቀለይ ብሂጉ።

እቲ ናብ ዝሓሰቦ ክበጽሕ ብዙሕ ዘቐንዞ፡ ሓሳብ ልቡ ምስ ሰመረሉ መጠን'ቲ ዝተቐንዘዎ'ዩ ዝሕጉስ። ብዙሕ ክይሃለኽ ዝረኽቦ መጠን እቲ ጸዕሩ ከየብዝሐ ይሕጉስ። እቲ ዝነወሓን ነዊሕ ዝሃለኽን ግን ሓጉሱ መስፈሪ የብሉን። ዕምባባ ዓይነይ ካብ ዝናፍቓ ነዊሕ'የ ገይረ። ኣይቶኽ! ብናፍቖታ ክንድኡ ክስነፍ'የ ኢለ ኣይሓሰብኩን። ግን ኣይከኣልኩን። ኮሉ ሰብ ነንዘፈትዎ ይናፍቕ እዩ'ሞ ኣይከምቲ ዝቐንኹዎን። ንዕምባባ ዓይነይ ምንፋቕ ጸጋ እዩ። ሰብ ብስምዒታቱ ዝምለኽ እንተ ኩይኑ ጽቡቕ እዩኒ። ናፍቖት ዕምባባ ዓይነይ ክመልከኒ ክኣሉ ኣሎ። እዚ ምልኪ'ዚ ግን ሓላል'ዩ። ኣብቲ ትሕቲ ምልኩ ምንባር'ውን መን ይረኽቦ፡ ብዘይካ ዕድለኛ ከምዚ ከማይ። "ዕድለኛ" ዶ ኢለ። ብዕድል ሓሲበ ዘይፈልጥዎ ብዕድል ከም ዝኣምን ገይርካኒ ዕምባባ ዓይነይ!

ሎሚ ድሕሪ ብዙሕ ናፍቖትን ቅልውላውን ተራኺብና፡ ሓቝፊ ናብዛ ነብሰይ ክሕውሳ ዝተረፈኒ የብሉን። ምስ ኣዕሩኽይ ኳንና ኢና ረኺብናያ። ንስኣቶም እንቋዕ ብደሓን መጻእኪ፡ ክሳብ ዝብሉዋ ድሮ ናፊቐያ። ደጊመ ደጋጊመ፡ ኣገላቢጠ ስዕም! ኣቢሊያ። ከም ቀደምና ተሓቛቚፍና በቲ ዝኽርና ዝመልእ ቦታታት ተዛወርና። ብዙሕ ምንፋቕ የዕዘመካ ግዲ ኩይኑ ብዙሕ ኣየዕለልኩዋን። ንሳ'ውን ከምኡ። እቲ ሕቑፊ ግን ካብ ዕላል ወረጃታት፡ ለባማት፡ ካብ ጥዑም ሙዚቃ፡ ካብ ጥዑም ሰብከታት ዝሓረ'ዩ። ናቱ ናብ ልብን ወሃዮታትን ዝበጽሕ ዕላል ኣሎዎ። ሓጺር ዕላልናን ትምን እናተባራረየ ነዊሕ ምስ ኣሳለየና፡ ሰሓቓ ናፊቐዮ። ዓይኒ ዓይና ምርኣይ ገዲፈ፡ ክመይ ኢለ ከም ዘስሕቓ ክሓስብ ጀሚረ። 'ህይወት ሕልሚ'ያ' ደርፊ ግርማይ ዓንዶም ዘኪረ ፍሽኽ ኢለ። ፍሽኽታይ ኣሻባ ኣቕሊባትለ፡ "እንታይ ተረኺቡ ደኣ" ትብለኒ። "ንስኺ ኣብ ጉድነይ ምህላውኪ!" ኢለ ክምታ ኣብታ ደርፊ ዘላ ኻዮሊን ክፋጺ። ጀሚረ፡ ደፊረ ክደርፈላ ኣይከኣልኩን፣ ብውሽጠይ ግን ደርፍኩ ደኣ፥

"ትግሊ ምስ ተፋነኹኺ ኣብ ጉዕዞ ምምላሰይ

ፍሽኽታኺ ከም ኣሸሓት ሕብርታት ኣብ ዓይነይ እናብረቕረቕ

እንደገና ክስሕቐኪ ... ዛንታታት ምህዞ ሓዲረ

ጸጺሔ ዘበርሀ ፍሽኽታኺ

ዘይትብቀየ ክንደይ ተዓጺልኪ

ምስ ምኽፋቱ ባህታ ዝዝሕሕ

ተወሊፈስ ክይሓልም እፈርህ

እንደገና ጸጽቡቐ ክሓልምስ

ካብ ትርኣስኪ ኣይተርሕቕኒ...።"

እቲ ዓዚሙ ሒዙኒ ዘሎ ሓሳባት በየን ከም ዘውጽኦ ይሕርብተኒ'ዩ። እንትርፎ ንዓኺ - ዳየረይ - ኣበይዶ ኣውጽኦ'የ። ከምቲ ንዓኺ ዘዕለልኪ ገይረ ጽሒፈ ክነግራ እብል፣ ኣይገብሮን። ከምቲ ዝጀመርኩዎ እናደርፈኩ ከዕልል እብል፣ ግን ከኣ ኣይገብሮን፡

"...ጥዑም ድምጺ ክህሉወኒ

ካብ ውሽጠይ ተመንየ

እቲ ልበይ ዝደም ዝውዕሎ

ኣብ ቅድሚኺ ድርፍ ክሓድሮ

እንደገና ኣብ ሕቝፎይ ክትታኽሲ'ሞ

ናፍቖተይ ከርውዮ...።"

መመሊሲ ክስሕቓ እንተ ዘውዕል ኣይምስለኩዀን። ሰሓቓ ጥዑም'ዩ፡ ካብዚ ደርፊ ይጥዕም። ንዓይ'ሞ ዘይምየ'ዩ። ንዓይ'ሞ የነቓቕሓኒ ንቕድሚት ይደፍኣኒ። ብዋዛ ዝጀመረ ዕላልና ሰሓቓ ክሰምዖ ኣኽኢሉኒ። ሕጉስ ከኣ ኢለ። ኣብ ኣጋ ምፍልላይና ሓንትን ቀልጢፍትን ምቅርትን ገይረ ስዕም ኣቢሊያ። ክንደግም'ኳ ዕድል ኣይረኸብናን። ሕቖና ተዋሃሂብና ናናብ ገዛና። ክሳብ ንፋስ ገዛውትና ዝሃርመኒ፡ ገና ከናፍረ ምላይ ዝተረፉ ኩይኑ ይስምዓኒ ነይሩ። እዛ "ስዕም ፈልማ" ኣብየናይ መዘከር'ሞ ክቕምጣ'የ። ኣብታ ካልኢት ዘይትመለእ ግዜ ኣብ ሰማይ ዝነፍር፡ ኣብ ወርሒ ዝዓንዝ ምስ ከዋኽብቲ ዝጻወት፡ ኩታ ኣብ ገነት ዘለኹ ኩይኑ ተሰሚዓኒ። ከምታ ሓንቲ ተመኒኻ ዝረኸብካያ ብስለቲ ፍረወይኒ እኳ'ዶ። ክይትብልዓ ጓዶ ክይትመጽዋ ጓዶ እናሻዕ ኣጽትው ኣውጽእ ኣብላ ዘመጽኣኩ። ሕጂ ዝኸፈአ መናፈቒ ገርኪለይ። "ኣቲ ብረይ ብረይ ... መናፈቒ ገርኪለይ... መናፈቒ'የ።"

ጃምቦ

ስፖርት

ሊድያ በረኸት

ተቐዳደምቲ ማውንቴን ባይክ፡ ቀዳማይ መድረኽ ውድድር ኣካይዶም

ተቐዳደምቲ ማውንተይን ባይክ ዞባ ማእከል፡ ኣብ ከባቢ ጸጸራት መቓብር ሓርበኛታት ቀዳማይ መድረኽ ውድድሮም ኣካይዶም። ኣቐዲሞም ውድድሮም ዘካየዱ ምድብ ሰ፡ 34 ኪሎ ሜትር ዝሸፈነ ዙርያ ዘዊሮም።

ኣብቲ ዝተኻየደ ውድድር ተቐዳዳማይ እሰይ ቴድሮስ ካብ ሳሊና ቀዳማይ፡ ምክኤል ፍሊጶስ ካብ ጎዳይፍ ካልኣይ፡ መርሃዊ ዞሚክኤል ካብ ሳሊና ድማ ሳልሳይ ብምዃን ኣብ ፖድዩም ክድይቡ ከለው፡ ናትናኤል ሃብተስላሴ ካብ ቀይሕ ባሕሪ፡ ኬብሮን ጼጋይ ካብ ቀይሕ ባሕሪ፡ ያፌት ብርሃ ካብ ትጸቢት፡ ተመስገን ዘርኢ ካብ ቀይሕ ባሕሪ፡ ሴም መንግስ ካብ ቀይሕ ባሕሪ፡ ፊደራ እስቲፋኖስ ካብ ኣድማስ፡ ኣሚናድኣብ የውሃንስ ካብ ጎዳይፍ ካብ ራብዓይ ክሳብ 10 ተርታ ሓዚዎም።

ቀጺሉም ውድድሮም ዘካየዱ፡ 41.1 ኪሎሜተር ዝሸፈኑ ኣባላት ምድብ በ፡ ቀዳማይ ሚልዮን ሳምሶን ካብ ናትና፡ ካልኣይ ሰናይ ተስፎም ካብ ኣርባዕተ ኣስመራ፡ ሳልሳይ ህያብ የሴፍ ካብ ቀይሕ ባሕሪ ብምዃን ክዕወቱ ከለው፡ ኢሰርም ክብረኣብ ካብ ቀይሕ ባሕሪ፡ ማርዶካይ ብርሃ ካብ ኣድማስ፡ ናህም ጉብረሚካኤል ካብ ቀይሕ ባሕሪ፡ ሱራፍኤል ሰመረ ካብ ኣድማስ፡ ናሆር ሜሮን ካብ ኣርባዕተ ኣስመራ፡ የናታን የማ ካብ ትጸቢት፡ የውሃንስ ጎይትኦም ካብ ገጀረት ድማ ክሳብ 10 ተርታ ሐዚዎም።

ኣብ ናይ ደቂ-ኣንስትዮ ተቐዳደምቲ 30.1 ኪሎ ሜተር ዝሸፈነ ውድድር፡ ብስራት እስቲፍ ካብ ጋላ ነፍሒ፡ ማሙቕ ተወልደ ካብ ሰራየር ሳዋ፡ ጸየን የማ ካብ ሳሊና፡ ቀዳሞት ሰለስተ ብምዃን ኣብ ፖድዩም ክድይባ ከለዋ፡ ሜላት ጼጋይ ካብ ሳሊና፡ ጣና ፍጹም ካብ ጋላ ነፍሒ፡ የርሳሌም ፋኒኤል ካብ ኤርስታርስ፡ ኮኾብ ተወልደብርሃን ካብ ሰራየር ሳዋ፡ ናኤል እስቲፋኖስ ካብ ሰራየር ሳዋ፡ የሳም ጉብረመስቀል ካብ ትጸቢት፡ ኣርያም ኪዳን ካብ ሳሊና ክሳብ 10 ተርታ ሐዚየን።

ኣብ መወዳእታ ውድድሮም ዘካየዱ ዓበይቲ ተቐዳደምቲ ማውንተይን ባይክ ምድብ ኤ ኮይኖም፡ 50.4 ኪሎሜተር ኣብ ዝርሕቀቱ ውድድር፡ 139 ተቐዳደምቲ ተሳቲፎም። ኣብዚ ውድድር፡ ሻሎም ኣለም ካብ ትጸቢት ንወዲ ጋንትኡ ሙሴ ሚከኤልን ሻም ደበሳይን ጎዳይፍን ኣኸቲሉ ቀዳማይ ክኸውን ከሎ፡ ተመስገን ኣቶብርሃን ካብ ኣድማስ፡ ተመስገን ብርሃ ካብ ጽንዓት፡ ቤንሀር ሓርነት ካብ ኣዱሊስ፡ ሙሴ ኣብርሃም ካብ ሳሊና፡ ማርዶካይ ሳምሶን ካብ ትጸቢት፡ ሚናስ ሰለሞን ካብ ኣሰር፡ መርሃዊ መንግስተኣብ ካብ ኣርባዕተኣስመራ ቀዳሞት ዓሰርተ ኮይኖም። እዚ ውድድር ዝመጸእ ቀጻመሰዝበት ብናይ ካልኣይ መድረኽ ውድድሩ ክዝዘም እዩ።

ከረን - ሻምፕዮን ደቂ-ኣንስትዮ ሱፐር ካፕ ተዛዚሙ

ምምሕዳር ከባቢ 02 ተዓዊታ

ሻምፕዮን ደቂ-ኣንስትዮ 2026፡ ብናይ ፍጻመ ግጥም ምምሕዳር ከባቢ 02ን ምምሕዳር ከባቢ 05ን ብ15 ለካቲት ኣብ ስታድዩም ጅኮ ከረን ተዛዚሙ።

ኣብ ቀዳማይ እብረ ጸወታ፡ ወላ'ኳ ብክልቲኤን ጋንታታት ፈተነታት እንተተኻየደ፡ ብዘይ ሸቶ ናብ ዕረፍቲ ኣምሪሐን። ድሕሪ ዕረፍቲ ምምሕዳር ከባቢ 02 ኣብ መበል 56 ደቒቕ ብሓለቓ ጋንታ ያስሚን በየነ ዝረኸበታ እንኮ ሸቶ ንከባቢ ምምሕዳር 05 ብምርታዕ ተዓዊቲት ሱፐር ካፕ ኮይና።

ሻምፕዮን ግጥማት ደቂ-ኣንስትዮ ዞባ ዓንሰባ ዝመጽእ 22 ለካቲት ብወግዒ ክጅመር ምዃኑ፡ ፈደረሽን ደቂ-ኣንስትዮ ገሊጹ።

ሳካ ምስ ኣርሰናል ዝለዓለ ደሞዝ ዝኽፈሉ ሓድሽ ውዕል ኣትዩ

ናይ ክንፊ ተጻዋታይ እንግሊዛዊ ቡካዮ ሳካ፡ ምስ ኣርሰናል፡ ክሳብ 2031 ዝጸንሕ ናይ ሓሙሽተ ዓመት ሓድሽ ውዕል ፈሪሙ።

ምንጪታት ከም ዝሓበርዎ፡ ሳካ ኣብ ሰሙን ልዕሊ 300 ሽሕ ፓውንድ እናተኸፍሎ፡ ዝለዓለ ደሞዝ ዝኽፈል ተጻዋታይ ናይታ ክለብ ክኸውን'ዩ።

ብዘሕዝዝ ሓድሽ ውዕል ዝምልከት ዝርርብ ንኣስታት ሓደ ዓመት ዝጸንሐ ኮይኑ፡ ሳካ መጻኢኡ ምስዛ ክለብ ከውፍዮ ምዃኑ ኣብ ወርሒ ጥሪ ተዛሪቡ ምንባሩ ይዝከር።

ሳካ ቅድሚ ሕጂ ኣብ 2027 ክውዳእ ዝነበሮ ውዕል ኣብ 2023 ፈሪሙ ምንባሩ ይፍለጥ። ሕጂ ድማ እዚ ወዲ 24 ዓመት ተጻዋታይ፡ ምስዛ ክለብ ነዊሕ ዓመታት ዘጸንሖ ውዕል ፈሪሙ ኣሎ።

እዚ ዜና፡ ኣብ ኣርባዕተ ዓበይቲ ግጥማት ኤውሮጳ ተጸሚዳ ንእትርከብ ኣርሰናልን ደገፍታን ዘለጉስ እዩ።

ዊልያም ሳሊባ፡ ጋብሪኤል ማጋልሃስ፡ ኢታን ንዋነሪን ማይልስ ሉዊስስኬሊን ኣብ ዝሓለፈ ክረምቲ ሓደሽ ናይ ነዊሕ ግዜ ውዕላት ፈሪሞም'የም።

ሳካ ኣብዚ ዓመት ምስ ምስ ኣርሰናል ኣብ ዘካየዶ 33 ጸወታታት ሸውዓተ ሸቶታት ኣመዝጊቡ ይርከብ።

ኣርሰናል ኣብ ፕሪመር ሊግ 57 ነጥቢ ብምውሃላል ድሕሪኣ ንእትርከብ ማን ሲቲ ብኣርባዕተ ነጥቢ ክትመርሓ ከላ፡ ኣብ ወርሒ መጋቢት ምስ ማንሲቲ ናይ ፍጻመ ግጥም ኢኤፍኤል ከተካይድ'ያ። ብተመሳሳሊ ናብ ኣውዳቕካ ምሕላፍ ሻምፕዮንስ ሊግን ንሓሙሻይ ዙርያ ኤፍኤ ካፕ እውን ሓሊፋ'ላ።

ሓጋዝ - ስልጠናታት ኮዕሶ መርበብን እግርን ተዋሂቡ

ክፍሊ ባህልን ስፖርትን ንኡስ ዞባ ሓጋዝ፡ ስልጠናታት ኩዕሶ መርበብን ኩዕሶ እግርን፡ ን80 መማህራንን ተመሃሮን ካብ 12-15 ለካቲት ኣብ ሓጋዝ ሂቡ።

ኑቲ ናይ ኩዕሶ መርበብ ስልጠና፡ ናይ FIVB ለበል ካልኣይ ኮቺንን ናሽናል 'ረፈር'ን ደረጃ ዘለዎም መምህር ዑመር ሙሳ ከክያን መምህር ዑቕባይ ሃይለን ክወሃብ ከሎ፡ ኣብ'ቲ ናይ ኩዕሶ እግሪ ስልጠና ድማ ኢንስትራክተራት መምህር ሓመድራካ ጊላዝጊን ኣብብርር ያሲንን ተዋሂቡ። እዚ ስልጠና ብደረጃ ሃገር ዝለዓለ ናይ ስልጠና ትምህርቲ ብምዃኑ፡ ንሰልጠንቲ ልዑል ኣበርክቶ ክህልዎ ከምዝኽእል ተሓቢሩ።

ሓላፊ ቤት ጽሕፈት ክፍሊ ባህልን ስፖርትን ንኡስ ዞባ ሓጋዝ ኣቶ ዑስማን መሓመድ ሰዒድ ኣብ ዝሃቦ ቃል፡ ቀንዲ ዕላማ ናይ'ቲ ስልጠና፡ መንእሰያት ብዘውሓሆም ስልጠና ተሓጊዞም ኣብ ፈደረሽናት ኩዕሶ መርበብን እግርን ናይ ዝበለጸ ሃዳፋት ዳኛት ንምምላእን፡ ናይ ኣሰልጠንቲ ስልጠና ንምውሃብን ዓቕምን ብቕዓትን መንእሰያት ክበብ ብምባል ስፖርታዊ ንጥፈታት ንቕድሚት ንምድፋእን ምዃኑ ኣብሪሁ።

ኣሰዒቡ ድማ፡ እቲ ስልጠና ብዓበይቲ ንክዝዝም ኣበርክቶ ንዝገበሩ ክፍሊ ባህልን ስፖርትን ዞባ ዓንሰባ፡ ጨንፈር ትምህርቲ ዞባ ዓንሰባ፡ ምምሕዳር ንኡስ ዞባ ሓጋዝ፡ ምምሕዳር ከተማ ሓጋዝ፡ ቤት ጽሕፈት ትምህርቲ ንኡስ ዞባ ሓጋዝን ፈደረሽን ኩዕሶ መርበብን እግርን ኣመስጊኑ።

ንኣምሰን ስፖርት ወኪሉ ቃል ዝሰመዐ መንእሰይ ሮሞዳን ኢብራሂም፡ ሰልጠንቲ ንዝቐሰምዎ ትምህርቲ ብዝበለጸ ስራሕ ኣብ ባይታ ክሰርሕሉን ንትንኣኤ ዓውደ-ስፖርት ብኽሉ መዳዩ ከውፈዩሉን ብምዝኽኻር፡ ኣብ ያታዊ ስፖርት፡ ኩዕሶ ሰከይት፡ ኣትሌቲክስን ኢንዶር-ጌምስን ዘሎ ሕጽረታት ንምምላእ ኮምሽን ስፖርት ዞባ-ዓንሰባ ምስ ክፍሊ ባህልን ስፖርትን ንኡስ ዞባ ሓጋዝ ብሓባር ንምስራሕ ድሉዋት ምዃኖም ሓቢሩ።

ፕረዚደንት ኩዕሶ እግሪ ዞባ-ዓንሰባ ኣቶ ዓብዱላሂ ዓሊ ብወገኑ፡ ካብ ዞባ ናብ ንኡስ ዞባን ዓድታትን ዝወርድ ናይ ትምህርትን ስልጠናን መደባት ምሁብ ሓደ ካብ ተልእኾ ናይ ፈደረሽናት ስፖርት ምዃኑ ጠቒሱ፡ ምስክር ወረቐት ምሓዝ ጥራይ ዘይኮነ ምስራሕን ምምዕጋምን መደባት ክድፍኣሉ 'ዞባን ሃገርን ጽልዋና ከለዐ' ኢሉና ብምባል ተማሕጺኑ።

ሰልጠንቲ ካብ ኢድ ጸሓፊት ህግደፍ ንኡስ ዞባ ሓጋዝ ወ/ሮ ኢድሓሎት ዓምር፡ ሓላፊ ክፍሊ ባህልን ስፖርትን ንኡስ ዞባ ሓጋዝ ኣቶ ዑስማን መሓመድ ሰዒድ፡ ኣብ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ንኡስ ዞባ ሓጋዝ ሓላፊ ባሰጥ መምህር ፈረጅ መሓመድን ካልኦትን ወረቐት ምስክር ከምዝተቐበሉ ኣ/ዜ/ዞ/ዓንሰባ ሓቢሩ።

ጽንጽንታ ምስግጋር ተጻወትቲ

- **ማንቸስተር ዩናይትድ** ንወዲ 27 ዓመት ኣርጀንቲናዊ ኣከፋፋሊ ኣሌክሰስ ማክ ኣሊስተር ካብ ሊቨርፑል ንምፍራም ሓሳብ ከም ዘለዋ ተገሊጹ። እዚ ተዓዋቲ ዋንጫ ዓለም ኣብዚ ክረምቲ ካብ ኣንፊልድ ክወጽእ ተኽእሎ ኣሎ።
- **ማንሲቲ** ንእንግሊዛዊ ሓላዊ ልዳት ጀምስ ትራፎርድ፡ ኣብ ክረምቲ ካብ ምሻጥ፡ ብልቓሕ ከተሰጋግሮ ከም ትመርጽ ገሊጹ። ሊደስ፡ ኣስቶንቪላን ኒውካስልን ኣብ ልዕሊ'ዚ ወዲ 23 ዓመት ተጻዋታይ ተገዳስነት ኣለወን።
- ብልቓሕ ናብ **ባየር መኒኽ** ዝኸደ ወዲ 24 ዓመት ኒኮላስ ጃክሰን፡ ኣብዚ ክረምቲ ናብ ቸልሲ ክምለስ ትጽቢት ይግበር።
- **ኣርሰናል፡** ወዲ 23 ዓመት ናይ ክንፊ ተጻዋታይ ስጳኛዊ ኒኮ ዊልያምስ፡ ኣብ ክረምቲ ካብ ኣትሌቲክ በልባኦ ንምውጻእ ድሉው ከም ዝኾነ ተገሊጹ።
- **ብራይተን** ንወዲ 19 ዓመት ሰዒድ ኤል ማላ ኣብ ክረምቲ ክትውንኖ ትሓስብ። እዚ ናይ ክንፊ ተጻዋታይ ምስ ናይ ትሕቲ 21 ዓመት ጀርመናዊት ክለብ ኮሎን ክጻወት ዝጸንሐ ኮይኑ፡ ብራይተን ናይ ጠለብ ወረቐት ኣቕሪባ ኣላ።
- **ናፖሊ** ንወዲ 29 ዓመት ኣከፋፋሊ ስኮትላንድ ስኮት ማክቶሚናይ፡ ኣብዚ ክረምቲ ንምምጻኡ ምስ ሓያሎ ክለባት ፕሪመር ሊግ ክትወዳደር ድልውቲ ኣላ።
- **ማንቸስተር ዩናይትድ፡** ወዲ 58 ዓመት ኣሰልጣኒ ሊቨርፑል ነበር የርገን ክሎፕ ኣብ ኦልድትራፎርድ ናይ ኣሰልጣንነት ቦታ ክሕዝ ምዃኑ ኣብ ዝተገለጸሉ፡ ምስ ወከልቲ ናይዚ ኣሰልጣኒ ርክብ ከምዝጀመረት ሓቢራ።
- **ርያል ማድሪድ** ኣብዚ ክረምቲ ንጀርመናዊ ተኸላኻላይ ኒኮ ሽሎተርበክ ካብ ቦሩስያ ዶርትሞንድ ንምፍራም ኣብ ውድድር ክትኣቱ ምዃና ይግመት። ባርሰሎና'ውን ብ50 ሚልዮን ዩሮ ከተፈርሞ ትቃለስ ኣላ።
- **ማንቸስተር ዩናይትድ** ቅድሚ መስኮት ምስግጋር ክረምቲ፡ ንወዲ 23 ዓመት ኣከፋፋሊ ሚድልስቦሮ ሃይደን ሃክኒ፡ ምክትታላ ክትቅጽሎ ምዃና ኣብ እትገልጸሉ ዘላ እዋን፡ ሊደስ፡ ቶተንሃምን ኤቨርተንን እውን ንዚ እንግሊዛዊ ተገዳስነት ከምዘለወን ተሓቢሩ።
- **ጋላታሳራይ** ኣብ ክረምቲ ንኣከፋፋሊ ቱርኪ ኢንተር ሚላን፡ ወዲ 32 ዓመት ሃካን ካልሃኖግሉ ክተሰጋግሮ ድሌት ኣለዋ።
- ኣሰልጣኒ **ሃንሲ ፍሊክ፡** ንተኸላኻላይ ኖርወይን ቦሩስያ ዶርትሞንድን ወዲ 28 ዓመት ጁልያን ራየርሰን ብምፍራም መስመር ምክልኻሉ ከደልድል ይሓስብ።

መደብ ጸወታ

ሎሚ

ሻምፕዮንስ ሊግ

ካራባግ - ኒውካስል 8:45 ድ.ቀ.
ኦሎምፒያኮስ - ለቨርኩሰን 11:00 ድ.ቀ.
ግለምት - ኢንተር 11:00 ድ.ቀ.
ብሩገ ክለብ - ኣትሌቲኮ ማድሪድ 11:00 ድ.ቀ.

ፕሪመር ሊግ

ዎልቭስ - ኣርሰናል 11:00 ድ.ቀ.

ዜና ዓለም

ሸዊት ተኽለ

ፓኪስታን - ዕጡቓት 11 ኣባላት ጸጥታ ቀቲሎም

ኣብ ፓኪስታን ዕጡቓት፡ ኒታግ ዝጸዓኑት ተሽከርካሪት ሐዙም ናብ ሓደ ኣብ ሶሜናዊ ምዕራብ ፓኪስታን ናብ ዝርከብ መፈተሺ ኬላ ቅተጣ ሰራዊት ድሕሪ ምዋፋዋም፡ 11 ኣባላት ጸጥታን ሓደ ህጻንን ከም ዝሞቱ ሚኒስትሪ ምኽልኻል ናይ'ታ ሃገር ሓቢሩ።

ኣብ'ታ ምስ ኣፍጋኒስታን ኣብ ዝዋሰብ ከባቢታት እትርከብ ኣውራጃ ባጁር ኣብ ዝተፈጸመ መጥቃዕቲ፡ 7 ካብኦም ዝቖሰሉ ደቂ ኣንስትዮን ህጻናትን ከም ዝሾቱ እቲ ሚኒስትሪ ኣረዲኡ።

እቶም ዕጡቓት ሓይልታት፡ ኣብ ቀጽሪ መዓስከር ወተሃደራት ንምእታው ኣብ ዝገበርዎ ፈተነ ብሰራዊት መንግስቲ ድሕሪ ምዕጋቶም ምስ መንደቕ ናይ'ቲ ቅተጣ ከም ዝተላተሙ ዝሓበረ ሚኒስትሪ ምኽልኻል ናይ'ታ ሃገር፡ ካብ'ቲ ቦታ ክሃድሙ ኣብ ዝፈተኑሉ እዋን 12 ካብ'ቶም ዕጡቓት ከም ዝተቐትሉ ኣብሪሁ።

እቲ ብታህሪቅ-ኢ-ጣሊባን ዝፍለጥ ኣብ ፓኪስታን ዝንቀሳቐስ ዕጡቕ ጉጅለ፡ ነቲ ዝተፈጸመ መጥቃዕቲ ሓላፍነት ወሲዱሉ ኣሎ።

እቲ ዕጡቕ ጉጅለ፡ ካብ 2007 ጀሚሩ ኣንጻር መንግስቲ ፓኪስታን ኲናት ክካይድ ምጅማሩ ዝፍለጥ ኮይኑ፡ ኣብ መወዳእታ 2022 ምስ መንግስቲ ፓኪስታን ዝበጽሖ ስምምዕ ተኹሲ ደው ምባል ካብ ዝጥሕስ ንደሓር መጥቃዕትታቱ ኣሐይሉ ይርከብ።

መንግስቲ ፓኪስታን፡ ንኣፍጋኒስታን ዝመርሕ ዘሎ ምምሕዳር ጣሊባን ነቶም ዕጡቓት ውሑስ መዕቆቢ ይህብ ከም ዘሎ እዩ ዝወቅስ። እንተኾነ እዚ ክሲ'ዚ መንግስቲ ጣሊባን ብተደጋጋሚ ክጸርጎ ከም ዝጸንሐ ይዝከር።

ኣብ መጀመርታ ናይ'ዚ ወርሒ'ዚ ኣብ ርእሲ ከተማ ኢስላማባድ - ፓኪስታን ኣብ ዝርከብ መስጊድ ዓርቢ ኣብ ሰዓታት ጸሎት ብዝተፈጸመ መጥቃዕቲ ቦምባታት ልዕሊ 30 ሰባት ከም ዝተቐትሉ ኣይርሳዕን።

ነቲ ናይ ሽው መጥቃዕቲ ኣመልኪቱ ዕጡቕ ጉጅለ ዳዕሽ ሓላፍነት ከም ዝወሰደሉ ዝገልጹ ጸብጻባት፡ ፓኪስታን ኣብ ዝተፈላለየ ግንባራት ዳግማይ ኣንጻር ዕጡቓት ክትገጥም ትኽእል እያ ዝብል ስግኣት ኣለዓዒሉ ምንባሩ ድማ ኣይርሳዕን።

ማዳጋስካር - ብህቦብላ 'ገዛኒ' ናይ ዝሞቱ ሰባት ቁጽሪ ወሲኹ

ህቦብላዊ ዝናብ 'ገዛኒ' ኣብ ማዳጋስካር ብዘውረዶ ዕንወት ናይ ዝሞቱ ሰባት ቁጽሪ 59 ከም ዝበጽሐን ካብ'ቲ ልዕሊ 16 ሽሕ ነበርቲ ካብ ገዛኦም ከም እተመዛበሉን ሃገራዊ ቤት ጽሕፈት ምሕደራን ሓደጋን ናይ'ታ ሃገር ሓቢሩ።

እቲ ትካል፡ ክሳብ ሕጂ 15 ሰባት ደሃዮም ከም ዝጠፍአን 804 ሰባት ድማ ቡቲ ባህርያዊ ሓደጋ ከም ዝቖሰሉን ኣረዲኡ።

ብጠቕላላ፡ ኣስታት 424 ሽሕ ሰባት እቲ ህቦብላ ብዘውረዶ ዕንወት ተጸልዮም ከም ዘለዉ ተገሊጹ።

መንግስቲ ማዳጋስካር፡ ነቲ ህቦብላ ዘስዓቦ ሰፊሕ ዕንወት ንምምካት ብ14 ለካቲት ኣዋጅ ህጹጽ እዋን ከም ዝመሓላለፈ ይዝከር።

ሃገራዊ ቤት ጽሕፈት ምሕደራን ሓደጋን ናይ'ታ ሃገር ዝዘርገሖ ግዚያዊ ገምጋም ዕንወት ከም ዘመልክቶ፡ ኣብ ሓምሽተ ዞባታት ዝርከባ 25 ኣውራጃታት ብህቦብላ ገዛኒ ከም ዝተጸልዋ ይሕበር።

እቲ ጸብጻብ ብኣሽሓት ዝቑጸሩ ኣባይቲ ከም ዝዓነዉን ኣብ ገለ ከባቢታት ድማ ሆስፒታላትን ኣብያተ ትምህርትን ሓዊሱ ከቢድ ክሳራ ትሕተ ቅርጺ ከም ዘጋጠመን ይሕብር።

ኢራን፡ ንገለ ክፋል መጻብቦ ሆርሙዝ ትዓጹ

ኢራን፡ ብሓለዋ ሰውራኣ ኣብ ዝካየድ ወተሃደራዊ ልምምድ ንገለ ክፋል ስትራተጂያዊ መጻብቦ ሆርሙዝ ንድሕነታዊ ስጉምትታት ክትዓጽዎ ምኳና፡ መንግስታዊት ቴሌቪዥን ናይ'ታ ሃገር 'ፋርስ' ገሊጹ።

"መትከላት ድሕነትን ማያዊ ጉዕዞን ንምኽባር ገለ ክፋል መጻብቦ ሆርሙዝ ክዕጾ እዩ" ክትብል እታ ቴለቪዥን ኣብ ዘለቦቶ ጸብጻብ ኣመልኪታ።

ይኹን'ምበር፡ እቲ ክፋላዊ ምዕጻው ናይ'ቲ መጻብቦ ክሳብ መዓስ ከም ዝጸንሕ ኣይተሓበረን ዘሎ።

ኣመሪካ ንኢራን ብወተሃደራዊ ስጉምቲ ከተፈራርሓ ካብ እትጅምር ንደሓር፡ ኢራን ንገለ ክፋል እቲ መጻብቦ ክትዓጽዎ እዚ ንፈለማ እዋን እዩ።

ኣቐዲሙ፡ ኢራን ናብ መጻብቦ ሆርሙዝ ሚሳይላት ከም ዘውረደት ኣፍሊጣ ነይራ።

እዚ ዝገለጽ ዘሎ፡ ኢራን ትማሊ ምስ ኣመሪካ ኣብ ጀነቫ - ስዊዘርላንድ ኣብ ዝተኻየደ ዘይቀጥታዊ ዝርርብ ኑክለስያዊ መደብ ድሕሪ ምስታፋ እዩ።

እዚ ከምዚ'ሉ እንከሎ፡ ኢራን ብሸነኺ'ቲ እተካይዶ ኑክለስያዊ መደባት ኣብ ልዕሊኣ ጸቕጢ ክትገብር ዝጸንሐት ኣመሪካ፡ ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ዓበይቲ መራኽብ ውግእ ኣብ ዙርያ ኢራን ተሰፍር ከም ዘላ ተሓቢሩ።

ጉጅለ ምጽራይ ሓበሬታ በበሲ ዝኾነ 'በበሲ ቬሪፋይ'፡ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ብፍላይ ድማ ኣብ ጥቓ ኢራን ዝእከብ ዘሎ ወተሃደራዊ ሓይሊ ኣመሪካ፡ ብቐረባ ክከታተሎ ከም ዝጸንሐ እዩ ዝሕብር።

ባንግላድሽ - ሓድሽ ቀ/ሚኒስተር ቃለ ማሕላ ፈጺሙ

ኣብ ባንግላደሽ፡ ድሕሪ'ቲ ኣብ 2024 ብተመሃሮ ዝተመርሐ ነታ ሽዑ ቀዳመይቲ ሚኒስተር ዝነበረት ሸኽ ሓሲና ካብ ስልጣና ዘብረረ ናዕቢ፡ ትማሊ ሰሉስ ታሪቕ ራሕማን ሓድሽ ቀዳማይ ሚኒስተር ኮይኑ ቃለ ማሕላ ከም ዝፈጸመ ተሓቢሩ።

ራሕማን ዝመርሖ ሃገራዊ ሰልፊ ባንግላደሽ (BNP) ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ኣብ ዝተኻየደ ምርጫ ዝለዓለ ድምጺ ማለት ልዕሊ ክልተ ሰሶ ድምጺ ብምርካብ ከም እተዓወተ ይዝከር።

ንሱ፡ ኣብ ርእሲ ከተማ ዳካ ኣብ ኣፍደገ ህንጻ ባይቶ ናይ'ታ ሃገር ኣብ ዝተኻየደ ስነ-ስርዓት ቃለ ማሕላ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ብመሰረት ሕገ ስራሕ፡ ቤት ጽሕፈት ቀዳማይ ሚኒስተር ንጥፈታተይ ብተኣማንነት ክፍጽም እየ" ኢሉ።

ራሕማን፡ ቀዳመይቲ ሚኒስተር ነበር ሸኽ ሓሲና ካብ ስልጣና ምስ ተኣልየት ን18 ኣዋርሕ ነታ ሃገር ዝመርሐ ግዝያዊ መንግስቲ'ዩ ስልጣን ዝርከብ ዘሎ።

ብተወሳኺ፡ ነቲ ልዕሊ 80 ዝኾኑ ጸገናታት ስርዓት ምሕደራ ባንግላደሽ ዝሓዘ ሃገራዊ ቻርተር ንምትግባር ሓላፍነት ከውሮ እዩ።

ፍሉጥ ጸሊም ኣመሪካዊ ተቓላሳይ ጀስ ጃክሰን ዓሪፉ

መራሒ ቃልሲ ንሲቪላዊ መሰላት ጸለምቲ ኣመሪካውያን ጀስ ጃክሰን ኣብ 84 ዓመት ዕድመኡ ከም ዝዓረፈ ተሓቢሩ።

ሰዓቢን ብጻይን ወሩይ ተሓላቒ መሰላት ጸለምቲ ማርቲን ሉተር ኪንግ ዝነበረ ጃክሰን፡ ኣብ ፖለቲካ ኣመሪካ ዓቢ ጽልዋ ከም ዝነበሮ እዩ ዝሕበር።

ጃክሰን፡ ኣብ 2017 ብሕማም 'ፓርኪንሰንስ' ድሕሪ ምጥቅዑ ካብ ዓይኒ ህዝቢ ዳርጋ ተኸዊሉ'ዩ ጸኒሑ።

ኣብ 1984 ከምኡ'ውን 1988 ፈላሚ ጸሊም ፕረዚደንት ኣመሪካ ንምዃን ኣብ ፕረዚደንታዊ ምርጫ ናይ'ታ ሃገር ተሳቲፉ ምንባሩ'ውን ይዝከር።

ቤተ ሰቡ ኣብ ዘውጽእዎ መግለጺ፡ "ትማሊ ሰሉስ ንግሆ፡ ብስድራቤቱ ተኸቢቡ ብሰላም ዓሪፉ" ክብሉ ኣፍሊጦም።

"ኣቦና፡ ዘይሃስስ ታሪኽ ገዲፉ ሓሊፉ ኣሎ" ክብል'ውን እቲ መግለጺ ወሲኹ ይጠቅስ።

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ጎደና	ቁ.ስልኪ
ቤት መሸጣ መድሃኒት ጐት	18/2/26	ጎደና ኣፍዓበት ቁ.209 ፊት ሆስፒታል ዕዳጋ ሓሙስ	125154

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ	ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services